

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-03/20-01/72

URBROJ: 65-20-02

Zagreb, 7. svibnja 2020.

P.Z. br. 947

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članaka 178. i 192. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem ***Prijedlog zakona o nacionalnoj naknadi za starije osobe, s Konačnim prijedlogom zakona***, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijela Vlada Republike Hrvatske, aktom od 7. svibnja 2020. godine uz prijedlog da se sukladno članku 204. Poslovnika Hrvatskoga sabora predloženi Zakon donese po hitnom postupku.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila Josipa Aladrovića, ministra rada i mirovinskoga sustava, Majdu Burić i Dragana Jelića, državne tajnike u Ministarstvu rada i mirovinskoga sustava, te Melitu Čičak, pomoćnicu ministra rada i mirovinskoga sustava.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Klasa: 022-03/20-01/23
Urbroj: 50301-25/16-20-4
Zagreb, 7. svibnja 2020.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Prijedlog zakona o nacionalnoj naknadi za starije osobe, s Konačnim prijedlogom zakona

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/10 – pročišćeni tekst i 5/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članaka 172. i 204. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, br. 81/13, 113/16, 69/17, 29/18 i 53/20), Vlada Republike Hrvatske podnosi Prijedlog zakona o nacionalnoj naknadi za starije osobe, s Konačnim prijedlogom zakona za hitni postupak.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila Josipa Aladrovića, ministra rada i mirovinskoga sustava, Majdu Burić i Dragana Jelića, državne tajnike u Ministarstvu rada i mirovinskoga sustava, te Melitu Čičak, pomoćnicu ministra rada i mirovinskoga sustava.

REPUBLICA HRVATSKA
2
PREDSJEDNIK
Min. sc. Andrej Plenković
VLADA ZAGREB
REPUBLIKE HRVATSKE

**PRIJEDLOG ZAKONA O NACIONALNOJ NAKNADI ZA STARIJE OSOBE, S
KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

PRIJEDLOG ZAKONA O NACIONALNOJ NAKNADI ZA STARIJE OSOBE

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona sadržana je u članku 2. stavku 4., a u vezi s člankom 58. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/10 - pročišćeni tekst i 5/14 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE UREĐUJU PREDLOŽENIM ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

1. Ocjena stanja

Odlukom Vlade Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 97/17) od 29. rujna 2017. godine donesena je Strategija socijalne skrbi za starije osobe u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2017. do 2020. godine, kojom je između ostaloga, predviđeno uvođenje nacionalne mirovine za starije osobe koje ne ostvaruju mirovinu na temelju prethodnog rada i plaćenih doprinosa. Potrebno je istaknuti da nacionalne potpore za starije osobe, odnosno slične institute, u svojim sustavima ima oko 100 država svijeta u nekom od oblika, ovisno o varijanti za koju su se odlučili te se radi o novčanom transferu starijim ljudima. Ispunjavanje uvjeta za nacionalne potpore za starije osobe ovisi o dobi i državljanstvu, prebivalištu te o primanjima, dohotku ili imovini. Institut nacionalne naknade za starije osobe je također jedan od jamstava osnovne nacionalne socijalne zaštite prema Preporuci 202 Međunarodne organizacije rada iz 2012. godine, kojom je propisana potreba osiguranja osnovnog socijalno zaštitnog prihoda na nacionalno definiranoj minimalnoj razini za starije osobe.

Na potrebu osiguranja osnovnog prihoda za starije osobe upućuje i Preporuka Vijeća 92/441 od 24. srpnja 1992. godine o zajedničkim kriterijima koji se tiču dostatnih izvora i socijalne pomoći u sustavu socijalne zaštite (Službeno glasilo EU, broj L 245/46), kao i Povelja Zajednice o osnovnim socijalnim pravima radnika od 9. prosinca 1989. godine, koju je prihvatio Hrvatski sabor i potvrdio Zaključcima o prihvaćanju Europske povelje o osnovnim socijalnim pravima radnika (Narodne novine, broj 37/91). Naime, oba dokumenta posebno naglašavaju potrebu osiguranja odgovarajućih sredstava za starije osobe, kako za one koje su u svojem radnom vijeku ostvarile uvjete osiguranja za ostvarivanje prava na mirovinu, tako i za starije osobe koje su navršile starosnu dob za umirovljenje, ali nemaju pravo na mirovinu ili nemaju neke druge izvore prihoda. Temeljna socijalna prava koje sadržava navedena Povelja postala su dio Povelje o temeljnim pravima Europske unije, što znači da imaju obvezujući karakter nakon ratifikacije Ugovora o Europskoj uniji i Ugovora o funkcioniranju Europske unije (tzv. Lisabonskog ugovora) od 1. prosinca 2009. godine. Nadalje, u okviru Europskog stupa socijalnih prava žele se uspostaviti standardi za bolji život europskih građana na cjelovitom području Europske unije, čime se oživotvoruje zajednička politika u području tržišta rada i sustavu socijalne sigurnosti/socijalne skrbi temeljena na Ugovoru, prihvaćena i proglašena od strane Europskog parlamenta, Vijeća Europske unije i Komisije u studenome 2017. godine.

Prava europskog stupa socijalnih prava grupirana su 3 osnovne kategorije, a temelje se na ukupno 20 načela, od kojih se jedno odnosi na dohodak u starosti i starosnu mirovinu.

Prema navedenom načelu, umirovljeni radnici i samozaposlene osobe imaju pravo na mirovinu koja odgovara njihovim doprinosima i čini primjeren dohodak, a sve starije osobe imaju pravo na resurse koji im osiguravaju dostojanstven život.

U Republici Hrvatskoj se u mirovinskom sustavu generacijske solidarnosti osiguranicima osiguravaju prava za slučaj starosti, smanjenja i gubitka radne sposobnosti osiguranika, a članovima njihovih obitelji prava za slučaj smrti osiguranika, odnosno korisnika mirovine. Prava iz mirovinskog sustava osiguravaju se na temelju doprinosa koji se plaćaju iz plaća, odnosno osnovica osiguranja radi ostvarivanja prava iz mirovinskog osiguranja. Sukladno načelu solidarnosti u mirovinskom sustavu osigurana je donja razina prava iz mirovinskog osiguranja u visini najniže mirovine. Pravo na najnižu mirovinu prema odredbi članka 90. Zakona o mirovinskom osiguranju (Narodne novine, br. 157/13, 33/15, 120/16, 18/18 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 62/18, 115/18 i 102/19 – u daljnjem tekstu: ZOMO) obvezno se osigurava ako je mirovina određena prema ZOMO-u (prema stažu i plaćama) manja od najniže mirovine. Najniža mirovina ovisi o navršenom mirovinskom stažu i vrsti mirovine, a određuje se za svaku (punu) godinu mirovinskog staža u visini 100% aktualne vrijednosti mirovine uz primjenu mirovinskog i polaznog faktora. Od 1. siječnja 2020. godine najniža starosna mirovina za 15 godina mirovinskog staža utvrđena je u iznosu 1.026,75 kuna, a prema statističkim podacima Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje (u daljnjem tekstu: HZMO) na dan 29. veljače 2020. godine evidentirano je ukupno 259.947 korisnika najniže mirovine.

Zakonom o socijalnoj skrbi (Narodne novine, br. 157/13, 152/14, 99/15, 52/16, 16/17, 130/17 i 98/18) uređena su prava u sustavu socijalne skrbi, između ostalog, i zajamčena minimalna naknada kao pravo na novčani iznos kojim se osiguravaju osnovne životne potrebe samca ili članova kućanstva koji nemaju dovoljno sredstava za podmirenje osnovnih životnih potreba. Osnovicu na temelju koje se izračunava iznos zajamčene minimalne naknade određuje Vlada Republike Hrvatske odlukom i iznosi 800,00 kuna. Zajamčena minimalna naknada odobrava se samcu ili članovima kućanstva koji nemaju sredstava za uzdržavanje niti su u mogućnosti ostvariti ih radom, primitkom od imovine, kao ni od obveznika uzdržavanja. Iznos zajamčene minimalne naknade za radno sposobnog samca utvrđuje se u visini 100% osnovice, koja iznosi 800,00 kuna, a za radno nesposobnog samca 115% od osnovice i iznosi 920,00 kuna. Prema statističkim podacima Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, od ukupnog broja korisnika zajamčene minimalne naknade utvrđenog na dan 31. prosinca 2018. godine (72.759), udio osoba starijih od 65 godina iznosi 11,1% (8.093 osobe).

Procjenjuje se kako u Hrvatskoj približno 60.000 osoba starijih od 65 godina nije ispunilo minimalne uvjete za ostvarenje prava na mirovinu (najmanje 15 godina mirovinskog staža). Među starijim osobama bez mirovina većinu čine žene, iz razloga što su žene znatno manje nego muškarci sudjelovale u plaćenom radu izvan kuće, a ujedno su njihove radne karijere bile kraće i isprekidane. Iz navedene skupine starijih osoba bit će potrebno, primjenom odgovarajućih kriterija, izdvojiti starije osobe koje ne ostvaruju drugi prihod ili ostvaruju prihod koji je niži od predloženog iznosa nacionalne naknade za starije osobe, odnosno koje nisu primatelji uzdržavanja temeljem ugovora o doživotnom, odnosno dosmrtnom uzdržavanju i nisu korisnici usluge smještaja, prema propisima o socijalnoj skrbi, koja im osigurava osnovne uvjete za život na teret sustava socijalne skrbi.

Praksa država članica Europske unije je različita. U nekim se državama pravo na davanje za starije osobe isplaćuje iz sustava socijalne skrbi, u drugima u okviru mirovinskog

sustava. U nekim se državama takvo davanje naziva državna naknada za starije osobe, dok se u drugima naziva državna, socijalna ili nacionalna mirovina. Većina država propisuje kriterije za ostvarivanje prava (osim određene starosne dobi, dodatni kriterij je i dugotrajno prebivalište u državi te ispunjavanje uvjeta dohodovnog i/ili imovinskog cenzusa), dok manji broj država osigurava prihod za sve starije osobe (starije od 65 ili više godina), bez propisivanja uvjeta cenzusa za ostvarivanje tog prava.

Slijedom navedenoga, a s obzirom na to da se Republika Hrvatska opredijelila za uvođenje odgovarajućeg davanja za starije osobe koje si u vrijeme radno sposobnog razdoblja nisu, zbog objektivnih ili subjektivnih razloga osigurale prihod za starost, ovim se Prijedlogom zakona uređuje ostvarivanje prava na nacionalnu naknadu za starije osobe. Propisuju se uvjeti i kriteriji za ostvarivanje tog prava, obuhvat osoba koje će moći ostvariti pravo, način ostvarivanja prava i nadležnost za provedbu postupka ostvarivanja prava. Pritom je potrebno napraviti distinkciju u odnosu na institut zajamčene minimalne naknade, uređen propisima koji uređuju područje socijalne skrbi. Taj institut u sustavu socijalne skrbi usmjeren je na osobe koje nemaju sredstava za zadovoljenje osnovnih životnih potreba, ali nije determiniran starosnom dobi, niti dugotrajnim prebivalištem na području Republike Hrvatske. S druge strane, postoji zaštitni institut najniže mirovine u mirovinskom osiguranju, za osobe koje u svojem radnom vijeku nisu ostvarile prihod koji bi im u starosti osigurao primjeren život. To su osobe koje su radile, ali su im prihodi za vrijeme rada bili niski, zbog čega ostvaruju i mirovinu u iznosu koji je ispod minimalnog iznosa, propisanog propisima koji uređuju mirovinsko osiguranje generacijske solidarnosti. Tim se osobama osigurava prihod u starosti u primjerenom iznosu u visini najniže mirovine.

2. Osnovna pitanja koja se uređuju predloženim Zakonom

Prijedlogom zakona uređuju se sljedeća pitanja:

- obuhvat osoba potencijalnih korisnika nacionalne naknade za starije osobe
- starosna dob i prebivalište na državnom području Republike Hrvatske, kao osnovni uvjeti za ostvarivanje prava na nacionalnu naknadu za starije osobe
- dohodovni cenzus za ostvarivanje prava
- visina nacionalne naknade za starije osobe i način njezinog usklađivanja
- postupak ostvarivanja prava
- način osiguranja sredstava za financiranje
- javna ustanova nadležna za provedbu postupka i isplatu i dr.

3. Posljedice koje će donošenjem Zakona proisteći

S obzirom da broj osoba starijih od 65 godina u Republici Hrvatskoj, prema projekcijama iz Izvješća o starenju stanovništva za 2018. godinu (*The 2018 Ageing Report: Economic and Budgetary Projections for the EU Member States 2016-2070*) iznosi 861.333, od čega procijenjeni broj osoba starijih od 65 godina koje imaju prebivalište u Republici Hrvatskoj, a koje nisu korisnici mirovine, niti su zaposleni iznosi 59.738, ovim se Prijedlogom zakona osiguravaju preduvjeti za ostvarivanje prava na nacionalnu naknadu za starije osobe koje nisu ostvarile prihod od rada, odnosno za osobe koje nemaju nikakav prihod ili imaju nedovoljan prihod u starosti. Kao opći uvjeti za ostvarivanje prava na nacionalnu naknadu za starije osobe utvrđeno je hrvatsko državljanstvo, starosna dob od 65 godina i prebivalište u Republici Hrvatskoj u neprekidnom trajanju od 20 godina neposredno prije podnošenja zahtjeva za ostvarivanje prava.

Također, propisuju se i dodatni uvjeti na strani korisnika i članova kućanstva, odnosno dohodovni cenzus. Prihodovni/dohodovni cenzus utvrđuje se u visini iznosa nacionalne naknade za starije osobe, odnosno u iznosu od 800,00 kuna mjesečno po članu kućanstva.

Ovim Prijedlogom zakona predviđeno je da nacionalna naknada za starije osobe od 1. siječnja 2021. godine, kada Zakon stupa na snagu, iznosi 800,00 kuna mjesečno. Usklađivanje počevši od 1. siječnja 2022. godine veže se uz stopu porasta indeksa potrošačkih cijena prema podacima Državnog zavoda za statistiku. Odluku o usklađivanju nacionalne naknade za starije osobe donosi Upravno vijeće Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje.

Također, utvrđuje se postupak za ostvarivanje prava, kao i tijelo nadležno za provedbu postupka ostvarivanja prava na nacionalnu naknadu za starije osobe, a to je Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje, koji je zadužen za provedbu postupka u prvom i drugom stupnju. Propisana je i nadležnost za provedbu upravnog nadzora.

Predloženim zakonom namjerava se uspostaviti sustav svojevrsne nacionalne potpore kao zamjenskog dohotka za određenu kategoriju starijih osoba, kako bi im se osigurao određeni stupanj socijalne sigurnosti. Radi se o mjeri usmjerenoj na povećanje kvalitete života starijih osoba.

Novi institut u okviru socijalne zaštite obuhvatit će preostale kategorije osoba starijih od 65 godina koje nisu osigurale prihod za starost i nisu u mogućnosti isti ostvariti na drugi način. Nadalje, na odgovarajući način pridonijet će smanjenju stigmatiziranja starijih osoba, kao jednog od glavnih razloga nekorštenja naknada iz sustava socijalne skrbi. Također, ovim institutom se, u skladu s gospodarskim mogućnostima, osigurava prihod u starosti kao doprinos materijalnoj dobrobiti, odnosno socijalnoj sigurnosti građana s dugotrajnim prebivalištem u Republici Hrvatskoj.

III. OCJENA I IZVORI SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA

S obzirom na predložene kriterije za ostvarivanje nacionalne naknade za starije osobe, procijenjeno je da će nacionalnu naknadu za starije osobe ostvariti približno 19.700 osoba u 2021. godini te 21.550 osoba u 2022. godini.

Sredstva potrebna za provedbu ovoga Zakona procijenjena su u iznosu od 134.000.000 kuna u 2021. godini i 184.000.000 kuna u 2022. godini. S obzirom da će istovremeno provedba Zakona rezultirati smanjenjem rashoda potrebnih za zajamčenu minimalnu naknadu u socijalnoj skrbi u procijenjenom iznosu od 1.700.000 kuna u 2021. godini i 2.500.000 kuna u 2022. godini, ukupna sredstva procjenjuju se u iznosu od 132.300.000 kuna u 2021. godini i 181.500.000 kuna u 2022. godini.

Sredstva za provedbu zakona osigurat će se preraspodjelom u Državnom proračunu Republike Hrvatske s pozicije Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, odnosno Ministarstva rada i mirovinskoga sustava, a sve unutar limita za 2021. i 2022. godinu utvrđenih Državnim proračunom Republike Hrvatske za 2020. godinu i projekcijama za 2021. i 2022. godinu.

IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Temelj za donošenje ovoga Zakona po hitnom postupku nalazi se u odredbi članka 204. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, br. 81/13, 113/16, 69/17, 29/18 i 53/20), kojim je predviđena mogućnost donošenje zakona po hitnom postupku, kada to zahtijevaju osobito opravdani razlozi, koji u prijedlogu moraju biti posebno obrazloženi.

S obzirom da se Zakonom u pravni sustav uvodi novo pravo, nacionalna naknada za starije osobe, potrebno je žurno donijeti Zakon i time osigurati sve prethodne pretpostavke za njegovu pravodobnu primjenu. Naime, provedbeno tijelo, Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje mora osigurati tehničke preduvjete za uspostavu novog poslovnog procesa, odnosno uspostaviti nova programska i organizacijska rješenja. Stoga se u cilju osiguranja pravodobne implementacije predlaže donošenje ovoga Zakona po hitnom postupku.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O NACIONALNOJ NAKNADI ZA STARIJE OSOBE

Članak 1.

Ovim Zakonom se uređuje ostvarivanje prava na nacionalnu naknadu za starije osobe, uvjeti za ostvarivanje prava, obuhvat osoba koje mogu ostvariti pravo i nadležnost za provedbu postupka.

Članak 2.

Izrazi koji se koriste u ovom Zakonu, a imaju rodno značenje, koriste se neutralno i odnose se jednako na muški i ženski rod.

Članak 3.

Nacionalna naknada za starije osobe je novčano primanje za starije osobe koje se ostvaruje na način i pod uvjetima propisanim ovim Zakonom.

Članak 4.

Pravo na nacionalnu naknadu za starije osobe može ostvariti hrvatski državljanin koji je navršio 65 godina života s prebivalištem na području Republike Hrvatske u neprekidnom trajanju od 20 godina neposredno prije podnošenja zahtjeva za ostvarivanje prava.

Članak 5.

(1) Osoba iz članka 4. ovoga Zakona može ostvariti pravo na nacionalnu naknadu za starije osobe uz ispunjenje sljedećih uvjeta:

1. da nije korisnik mirovine prema propisima Republike Hrvatske ili prema propisima druge države i nije osiguranik u obveznom mirovinskom osiguranju
2. da korisniku i/ili članovima kućanstva prihod ostvaren u prethodnoj kalendarskoj godini po članu kućanstva, mjesečno ne prelazi utvrđeni iznos nacionalne naknade za starije osobe iz članka 9. stavaka 1. i 2. ovoga Zakona
3. da nije korisnik prava na zajamčenu minimalnu naknadu prema propisima o socijalnoj skrbi
4. da mu nije priznato pravo na uslugu smještaja prema propisima o socijalnoj skrbi
5. da nije sklopio ugovor o dosmrtnom uzdržavanju ili ugovor o doživotnom uzdržavanju kao primatelj uzdržavanja.

(2) Iznimno od uvjeta propisanog u stavku 1. točki 1. ovoga članka, korisnik prava na mirovinu iz obveznog mirovinskog osiguranja može ostvariti pravo na nacionalnu naknadu za starije osobe pod uvjetom da se na zahtjev korisnika obustavi isplata mirovine.

(3) Iznimno od uvjeta propisanog u stavku 1. točki 3. ovoga članka, korisnik prava na zajamčenu minimalnu naknadu može ostvariti pravo na nacionalnu naknadu za starije osobe pod uvjetom da se na zahtjev korisnika utvrdi prestanak prava na zajamčenu minimalnu naknadu.

(4) Pod prihodom se, u smislu ovoga Zakona, smatraju sva novčana sredstva ostvarena po osnovi rada, mirovine, primitaka od imovine ili na neki drugi način ostvarena u tuzemstvu i u inozemstvu sukladno propisima o oporezivanju dohotka, a umanjeni za iznos uplaćenog poreza i prireza.

(5) Pod kućanstvom se, u smislu ovoga Zakona, smatra obiteljska ili druga zajednica osoba koje zajedno žive i podmiruju troškove života, bez obzira na srodstvo.

(6) U prihod iz stavka 1. točke 4. ovoga članka ne računavaju se doplatak za pomoć i njegu i invalidnina prema propisima o socijalnoj skrbi, invalidnina prema propisima o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji, invalidnina prema propisima o zaštiti vojnih i civilnih invalida rata kao niti naknada zbog tjelesnog oštećenja i doplatak za pomoć i njegu prema propisima iz mirovinskog osiguranja te druge naknade koje ne podliježu plaćanju poreza na dohodak prema poreznim propisima.

Članak 6.

(1) O pravu na nacionalnu naknadu za starije osobe rješava Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje (u daljnjem tekstu: Zavod).

(2) U postupku ostvarivanja prava na nacionalnu naknadu za starije osobe osigurava se dvostupnost rješavanja u Zavodu, kao i sudska zaštita prava.

Članak 7.

(1) Postupak za ostvarivanje prava na nacionalnu naknadu za starije osobe pokreće se na zahtjev osobe iz članka 4. ovoga Zakona.

(2) Pravo na nacionalnu naknadu za starije osobe pripada od dana podnošenja urednog zahtjeva, ako su ispunjeni uvjeti propisani za stjecanje prava.

(3) Pravo na nacionalnu naknadu za starije osobe korisniku mirovine pripada od prvoga dana nakon obustave isplate mirovine iz obveznog mirovinskog osiguranja.

(4) Pravo na nacionalnu naknadu za starije osobe korisniku zajamčene minimalne naknade pripada od prvoga dana nakon prestanka prava na zajamčenu minimalnu naknadu.

Članak 8.

(1) Zahtjev za ostvarivanje prava podnosi se područnoj ustrojstvenoj jedinici Zavoda, nadležnoj prema prebivalištu podnositelja zahtjeva.

(2) O pravu na nacionalnu naknadu za starije osobe rješava u prvom stupnju područna ustrojstvena jedinica Zavoda, na čijem je području prebivalište podnositelja zahtjeva.

(3) Protiv rješenja o pravu na nacionalnu naknadu za starije osobe može se izjaviti žalba Zavodu.

(4) O žalbi protiv prvostupanjskog rješenja o pravu na nacionalnu naknadu za starije osobe rješava središnja ustrojstvena jedinica Zavoda.

(5) Žalba ne odgađa izvršenje rješenja.

(6) Protiv drugostupanjskog rješenja može se pokrenuti upravni spor.

Članak 9.

(1) Nacionalna naknada za starije osobe iznosi 800,00 kuna mjesečno.

(2) Svota nacionalne naknade za starije osobe usklađuje se od 1. siječnja svake kalendarske godine, počevši od 1. siječnja 2022. nadalje prema stopi promjene indeksa potrošačkih cijena iz prethodne godine u odnosu na godinu koja joj prethodi, prema podacima Državnog zavoda za statistiku, ako je stopa veća od nule.

(3) Odluku o usklađivanju nacionalne naknade za starije osobe donosi Upravno vijeće Zavoda najkasnije dva mjeseca nakon isteka kalendarske godine.

Članak 10.

(1) Nacionalnu naknadu za starije osobe isplaćuje Zavod, putem poslovnih banaka.

(2) Nacionalna naknada za starije osobe utvrđuje se u mjesečnim svotama i isplaćuje se u Republici Hrvatskoj u tekućem mjesecu za protekli mjesec.

(3) Korisnik prava na nacionalnu naknadu za starije osobe može ovlastiti opunomoćenika da u njegovo ime prima nacionalnu naknadu za starije osobe.

(4) Punomoć iz stavka 3. ovoga članka koja je dostavljena Zavodu vrijedi jednu godinu.

(5) Nacionalna naknada za starije osobe koja je isplaćena nakon smrti korisnika, pripada državnom proračunu Republike Hrvatske.

(6) Nacionalna naknada za starije osobe je osobno pravo korisnika određenog ovim Zakonom i ne može se prenositi na drugu osobu niti naslijediti.

(7) Nacionalna naknada za starije osobe ne može biti predmet ovrhe ili osiguranja.

Članak 11.

(1) Korisnik prava na nacionalnu naknadu za starije osobe dužan je u roku od 15 dana prijaviti nadležnoj ustrojstvenoj jedinici Zavoda svaku promjenu nastalu u osobnim ili stvarnim okolnostima koja utječe na pravo i na korištenje prava na nacionalnu naknadu za starije osobe.

(2) Zavod i centri za socijalnu skrb dužni su međusobno surađivati u provođenju postupka ostvarivanja prava na nacionalnu naknadu za starije osobe.

(3) Centar za socijalnu skrb dostavit će, na zahtjev Zavoda, podatke kojima raspolaže iz službene evidencije i dokumentacije o korisnicima prava iz sustava socijalne skrbi odlučne za utvrđivanja činjenica potrebnih za ostvarivanje prava na nacionalnu naknadu za starije osobe, i to najkasnije u roku od 15 dana od dana podnesenog zahtjeva.

(4) Zavod je dužan centru za socijalnu skrb dostaviti rješenje o priznatom pravu na nacionalnu naknadu za starije osobe u roku od osam dana od dana izvršnosti rješenja o priznanju prava.

(5) Centar za socijalnu skrb dužan je u roku od osam dana od dana izvršnosti rješenja o priznanju prava na uslugu smještaja obavijestiti Zavod o datumu smještaja korisnika nacionalne naknade za starije osobe.

Članak 12.

(1) Zavod je dužan jednom godišnje provjeravati osobne podatke, ostvareni prihod, ispunjavanje pravnih, i drugih uvjeta za ostvarivanje i korištenje prava na nacionalnu naknadu za starije osobe.

(2) Ako zbog nastale promjene u osobnim ili stvarnim okolnostima korisnik više ne ispunjava uvjete o kojima ovisi stjecanje i korištenje prava na nacionalnu naknadu za starije osobe, prestaje mu pravo na nacionalnu naknadu za starije osobe danom nastanka promjene.

(3) U slučaju nastale promjene Zavod donosi rješenje o ukidanju prava na nacionalnu naknadu za starije osobe.

Članak 13.

(1) Pravo na nacionalnu naknadu za starije osobe prestaje i isplata se obustavlja u slučaju:

1. kada se poveća prihod po članu kućanstva korisnika i/ili članova kućanstva koja utječe na ostvarivanje prava na nacionalnu naknadu za starije osobe, danom nastale promjene
2. kada se zaposli ili počne obavljati djelatnost na temelju koje postoji obveza na mirovinsko osiguranje ili stekne status osiguranika prema propisima iz obveznog mirovinskog osiguranja po drugoj osnovi, s danom stupanja u osiguranje
3. odjave prebivališta na području Republike Hrvatske, danom odjave
4. kad je određen pritvor, istražni zatvor ili izdržavanje kazne duže od mjesec dana, danom nastupanja okolnosti
5. smrti korisnika, danom smrti
6. kad je korisniku priznato pravo na smještaj prema propisima o socijalnoj skrbi, danom smještaja
7. sklapanja ugovora o dosmrtnom uzdržavanju ili ugovora o doživotnom uzdržavanju, danom potpisivanja ugovora.

(2) U slučaju nastupa okolnosti iz stavka 1. ovoga članka Zavod donosi rješenje o ukidanju prava na nacionalnu naknadu za starije osobe.

Članak 14.

Upravni nadzor u poslovima provedbe postupka priznanja prava na nacionalnu naknadu za starije osobe obavlja ministarstvo nadležno za mirovinski sustav.

Članak 15.

Sredstva potrebna za isplatu nacionalne naknade za starije osobe osiguravaju se u državnom proračunu Republike Hrvatske.

Članak 16.

Korisnik prava na nacionalnu naknadu za starije osobe dužan je Zavodu nadoknaditi štetu koja nastane zbog nepripadne isplate nacionalne naknade za starije osobe:

1. ako ostvari nacionalnu naknadu za starije osobe na koju nema pravo ili ju ostvari na temelju neistinitih i netočnih podataka za koje je znao ili morao znati da su neistiniti i netočni
2. ako u roku od 15 dana ne prijavi promjene koje uzrokuju gubitak prava na nacionalnu naknadu za starije osobe, a znao je ili morao znati za te promjene.

Članak 17.

Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava će u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona provesti naknadnu procjenu učinaka ovoga Zakona.

Članak 18.

Ovaj Zakon objavit će se u Narodnim novinama, a stupa na snagu 1. siječnja 2021. godine.

OBRAZLOŽENJE

Uz članak 1.

Odredbom se uređuje predmet Zakona, a to je ostvarivanje prava na nacionalnu naknadu za starije osobe, uvjeti i kriteriji za ostvarivanje prava, obuhvat osoba koje mogu ostvariti pravo i nadležnost za provedbu postupka. Naime, kako se radi o pravu koje se ostvaruje navršenjem određene starosne dobi, a u cilju osiguranja osnovnog prihoda u starosti za osobe koje si taj prihod nisu bile u stanju osigurati tijekom radno aktivnog razdoblja, potrebno je precizno urediti sva obilježja novoutvrđenog prava te uvjete za ostvarivanje istog.

Uz članak 2.

Ovom se odredbom propisuje rodna jednakost, odnosno da se izrazi korišteni u Zakonu, jednako odnose na muški i ženski rod.

Uz članak 3.

Ovom odredbom se definira pravo koje je predmet Zakona, kao novčano primanje za starije osobe koje se ostvaruje na način i pod uvjetima propisanim ovim Zakonom.

Uz članak 4.

Ovom odredbom određuju se osnovni uvjet za ostvarivanje prava na nacionalnu naknadu za starije osobe, a to je državljanstvo, starosna dob od 65 godina i prebivalište na državnom području Republike Hrvatske u neprekidnom trajanju od 20 godina neposredno prije podnošenja zahtjeva. Nacionalna naknada za starije osobe je namijenjena starijoj populaciji, osobama koje za vrijeme radno aktivnog razdoblja nisu bile u mogućnosti osigurati si prihod za starost ili adekvatan prihod za starost, ali ujedno osobama koje žive na području Republike Hrvatske duže vrijeme te je stoga propisano kontinuirano prebivalište u trajanju od 20 godina kao uvjet za ostvarivanje prava na nacionalnu naknadu za starije osobe.

Uz članak 5.

Odredbom se propisuju kriteriji za ostvarivanje prava na nacionalnu naknadu za starije osobe, koje mora ispuniti osoba starija od 65 godina s dugotrajnim prebivalištem na području Republike Hrvatske (20 godina prije podnošenja zahtjeva). Naime, starosna dob i dugotrajno prebivalište osnovni su uvjeti za ostvarivanje prava, međutim Prijedlogom zakona se propisuju i dodatni kriteriji koje takva osoba mora ispuniti ako želi ostvariti pravo na nacionalnu naknadu za starije osobe. Ne može biti korisnik mirovine iz obveznog mirovinskog osiguranja iz Republike Hrvatske ili inozemstva niti osiguranik u obveznom osiguranju. Propisuje se prihodovni/dohodovni cenzus za ostvarivanje prava, s time da se definira pojam prihoda i kućanstva. Što se tiče prihoda, potencijalni korisnik prava i/ili članovi njegovog kućanstva ne smiju ostvarivati dohodak od nesamostalnog rada, dohodak od samostalne djelatnosti, dohodak od imovine i imovinskih prava, dohodak od kapitala, dohodak od osiguranja i drugih primitaka prema propisima o oporezivanju dohotka, odnosno ukupni prosječni mjesečni dohodak u prethodnoj kalendarskoj godini po članu kućanstva ne smije prelaziti iznos nacionalne naknade za starije osobe, pri čemu se u dohodak ne uračunavaju doplatak za pomoć i njegu i invalidnina prema propisima o socijalnoj skrbi, invalidnina prema propisu o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji, invalidnina prema propisu o zaštiti vojnih i civilnih invalida rata, kao niti naknada zbog tjelesnog oštećenja i doplatak za pomoć i njegu prema propisima iz mirovinskog osiguranja te druge naknade koje ne podliježu plaćanju poreza na dohodak prema poreznim propisima. Pod drugim naknadama podrazumijevaju se primici koji se ne

smatraju dohotkom (doplatak za djecu, oprema za novorođenog djeteta i sl.) prema članku 8. Zakona o porezu na dohodak (Narodne novine, br. 115/16, 106/18, 121/19 i 32/20) te primici na koje se ne plaća porez na dohodak prema članku 9. Zakona o porezu na dohodak. Imovinski cenzus nije propisan. Naime, smatra se da je ukupni prihod kućanstva najbolji pokazatelj financijske situacije u kojoj se nalazi starija osoba. Vlasništvo nekretnine ili druge imovine (kojoj je zbog moguće inflacije vrijednosti uslijed objektivnih okolnosti u većini slučajeva teško procijeniti stvarnu vrijednost) ne bi trebalo biti odlučujući faktor za ostvarivanje ovog novog prava, kojemu je svrha poboljšanje kvalitete života starijih osoba koje si tijekom radnog vijeka zbog objektivnih ili subjektivnih okolnosti nisu uspjele osigurati prihod za starost.

Predviđeno je da potencijalni korisnik nije ujedno i korisnik prava na zajamčenu minimalnu naknadu prema propisima koji uređuju socijalnu skrb, niti korisnik prava na smještaj, prema propisima koji uređuju socijalnu skrb, dakle da nije korisnik novčane naknade niti usluge iz sustava socijalne skrbi koje su usmjerene na osiguravanje osnovnih minimalnih uvjeta za dostojan život u starosti. Također, propisuje se i iznimka u slučaju korištenja prava na mirovinu iz obveznog mirovinskog osiguranja i zajamčenu minimalnu naknadu, odnosno uvjet pod kojima se može u tom slučaju ostvariti pravo na nacionalnu naknadu za starije osobe.

Nadalje, propisuje se da potencijalni korisnik ne smije biti primatelj uzdržavanja na temelju ugovora o doživotnom ili dosmrtnom uzdržavanju, dok istovremeno može biti osoba koja ima zakonskog uzdržavatelja, koji se zbog objektivnih ili subjektivnih razloga nije u stanju brinuti za tog korisnika. Ovdje također postoji distinkcija u odnosu na korisnike zajamčene minimalne naknade, s obzirom na to da je kod tih korisnika uvjet da nemaju zakonskog uzdržavatelja. Time su postavljeni nešto blaži uvjeti za ostvarivanje prava na nacionalnu naknadu za starije osobe u odnosu na zajamčenu minimalnu naknadu.

Uz članak 6.

Ovom odredbom određena je nadležnost Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje. Također, propisuje se i dvostupnost u postupcima rješavanja o pravu na nacionalnu naknadu za starije osobe te sudska zaštita.

Uz članak 7.

Ovom odredbom uređen je postupak ostvarivanja prava na nacionalnu naknadu za starije osobe. Tako je propisano da se postupak pokreće na zahtjev osobe koja ispunjava uvjete za ostvarivanje prava, koja je starija od 65 godina i prebiva na području Republike Hrvatske posljednjih 20 godina prije podnošenja zahtjeva. Propisuje se da pravo pripada od dana podnošenja zahtjeva, ako su ispunjeni uvjeti propisani za stjecanje prava. Iznimno, s obzirom da i korisnik mirovine i zajamčene minimalne naknade može postati korisnik nacionalne naknade za starije osobe, ako je to za njega povoljnije, pravo na nacionalnu naknadu za starije osobe u tom slučaju pripada od prvog dana nakon obustave isplate mirovine iz obveznog mirovinskog sustava, odnosno od pravog dana nakon prestanka prava na zajamčenu minimalnu naknadu.

Uz članak 8.

Ovom odredbom uređuje se nadležnost (u prvom i drugom stupnju) Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje za provedbu postupka ostvarivanja prava. Propisano je da se zahtjev za ostvarivanje prava podnosi područnoj ustrojstvenoj jedinici Zavoda nadležnoj prema prebivalištu podnositelja zahtjeva, koja odlučuje o zahtjevu u prvom stupnju. Također, propisano je i pravo na podnošenje redovnog pravnog lijeka, odnosno žalbe, koja ne odgađa izvršenje rješenja, kao i tijelo nadležno za provedbu žalbenog postupka. O žalbi protiv

prvostupanjskog rješenja odlučuje središnja ustrojstvena jedinica Zavoda. Nadalje, propisuje se i sudska zaštita prava, odnosno mogućnost pokretanja upravnog spora protiv drugostupanjskog rješenja.

Uz članak 9.

Ovom se odredbom određuje visina nacionalne naknade za starije osobe. Predviđeno je da nacionalna naknada za starije osobe na dan stupanja na snagu ovoga Zakona, odnosno od 1. siječnja 2021. godine iznosi 800,00 kuna mjesečno. Propisuje se usklađivanje nacionalne naknade za starije osobe, na način da se usklađuje jedanput godišnje počevši od 1. siječnja 2022. godine nadalje prema stopi rasta indeksa potrošačkih cijena u prethodnoj kalendarskoj godini u odnosu na godinu koja joj prethodi prema podacima Državnog zavoda za statistiku.

Uz članak 10.

Odredbom se propisuje način isplate nacionalne naknade za starije osobe. Ista se isplaćuje isključivo u Republici Hrvatskoj u mjesečnim svotama, i to u tekućem mjesecu za protekli mjesec, s tim da korisnik može ovlastiti opunomoćenika da u njegovo ime prima nacionalnu naknadu za starije osobe. Punomoć za isplatu nacionalne naknade za starije osobe vrijedi godinu dana. S obzirom na to da se radi o osobnom pravu korisnika koje se ne može prenositi na drugu osobu, čak niti u slučaju dospelog, a neisplaćenog davanja, koje u tom slučaju pripada državnom proračunu Republike Hrvatske, propisuje se također da to davanje ne može biti predmet ovrhe ili osiguranja. Isplatu obavlja Zavod isključivo putem poslovnih banaka.

Uz članak 11.

Ovom se odredbom propisuje obveza informiranja o bilo kojoj promjeni u osobnim ili stvarnim okolnostima koja može utjecati na samo pravo ili korištenja prava. Ta obveza propisana je za korisnika prava, koji mora nadležnoj ustrojstvenoj jedinici Zavoda u roku od 15 dana od nastale promjene dostaviti informacije koje su od utjecaja na korištenje prava. Također, regulirana je i suradnja Zavoda i nadležnog centra za socijalnu skrb u provođenju postupka priznanja prava. S obzirom na to da će dio korisnika zajamčene minimalne naknade podnositi zahtjev za ostvarivanje prava na nacionalnu naknadu za starije osobe, propisuje se obveza Zavodu o dostavljanju obavijesti o priznatom pravu centrima za socijalnu skrb. Nadalje, propisuje se i obveza centara za socijalnu skrb da dostave podatak o datumu početka korištenja usluge smještaja Zavodu, s obzirom da korištenje te usluge rezultira gubitkom prava na nacionalnu naknadu za starije osobe.

Uz članak 12.

Ovim člankom propisuje se obveza Zavoda da po službenoj dužnosti prati promjene koje utječu na stjecanje i korištenje prava, tu se u prvom redu misli na provjeru dohotka, promjenu prebivališta i broja članova kućanstva. Također, propisan je i prestanak prava kada zbog promjene u osobnim i stvarnim okolnostima više ne postoje uvjeti za korištenje prava te datum s kojim prestaje pravo u tom slučaju. Zavod će u tom slučaju donijeti rješenje o ukidanju prava na nacionalnu naknadu za starije osobe.

Uz članak 13.

Ovom odredbom propisuju se slučajevi prestanka prava i obustave isplate nacionalne naknade za starije osobe. Propisano je da pravo prestaje povećanjem dohotka po članu kućanstva korisnika i/ili članova kućanstva koja utječe na ostvarivanje prava na nacionalnu naknadu za starije osobe i to od dana nastale promjene. Propisuje se i prestanak prava i obustava isplate nacionalne naknade za starije osobe u slučaju kada se korisnik zaposli ili počne obavljati djelatnost na temelju koje postoji obveza na mirovinsko osiguranje ili status osiguranika

prema propisima iz obveznog mirovinskog osiguranja stekne po drugoj osnovi. Također, pravo prestaje i isplata nacionalne naknade za starije osobe se obustavlja u slučaju odjave prebivališta u Republici Hrvatskoj, s danom odjave, zatim u slučaju da je određen pritvor, istražni zatvor ili izdržavanje kazne duže od mjesec dana, danom nastupanja okolnosti, u slučaju smrti korisnika, danom smrti i u slučaju sklapanja ugovora o doživotnom/dosmrtnom uzdržavanju, danom potpisivanja ugovora. Pravo na nacionalnu naknadu za starije osobe prestaje i danom smještaja za korisnika koji koristi uslugu smještaja prema propisima o socijalnoj skrbi, s obzirom na to da se radi o korištenju usluge iz sustava socijalne skrbi koja ima istu svrhu kao i nacionalna naknada za starije osobe koja služi za podmirenje osnovnih životnih potreba te se smatra da u tom slučaju dolazi do kumulacije dvaju istovrsnih prava. U slučaju nastupa propisanih okolnosti iz stavka 1. ovoga članka, stavkom 2. se propisuje obveza donošenja rješenja od strane Zavoda.

Uz članak 14.

Ovom odredbom propisuje se nadležnost za provođenje upravnog nadzora nad radom Zavoda u poslovima provedbe postupka priznanja prava na nacionalnu naknadu za starije osobe, za koji se zadužuje ministarstvo nadležno za rad i mirovinski sustav.

Uz članak 15.

Odredbom se određuje način financiranja, odnosno osiguravanja sredstava potrebnih za isplatu nacionalne naknade za starije osobe.

Uz članak 16.

Odredbom je regulirana naknada štete u slučajevima nepripadne isplate nacionalne naknade za starije osobe. Propisana je obveza nadoknade štete korisnika nacionalne naknade za starije osobe koji je to pravo ostvario na temelju neistinitih ili netočnih podataka, ako nije u propisanom roku od 15 dana dostavio podatke o promjenama koje utječu na korištenje prava.

Uz članak 17.

Odredbom se propisuje naknadna procjena učinka propisa. Svrha naknadne procjene učinaka propisa je analizirati postignute rezultate primjene zakona i izravne učinke nastalih primjenom zakona. Kroz naknadnu procjenu analiziraju se postignuti rezultati primjene zakona, obuhvaćaju se informacije što se postiglo primjenom zakona te koji su utvrđeni izravni učinci primjene zakona tako da se iskaže izravna posljedica primjene normi u praksi. S obzirom da se Zakonom u pravni sustav uvodi novi institut nacionalne naknade za starije osobe te će se za uvođenje tog instituta osigurati sredstva u državnom proračunu, predviđena je naknadna procjena učinaka propisa. Također, očekuju se socijalni učinci na starije osobe, što je još jedan razlog koji upućuje na potrebu naknadne procjene.

Uz članak 18.

Ovom se odredbom propisuje stupanje na snagu Zakona.

- PRILOZI**
- **Izvješće o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću**
  - **Obrazac iskaza o procjeni učinaka propisa**

OBRAZAC IZVJEŠĆA O PROVEDENOM SAVJETOVANJU SA ZAINTERESIRANOM JAVNOŠĆU	
Naslov dokumenta	Izvješće o savjetovanje o Prijedlogu zakona o nacionalnoj naknadi za starije osobe
Stvaratelj dokumenta, tijelo koje provodi savjetovanje	Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava
Svrha dokumenta	Prijedlogom zakona uvodi se novi institut, nacionalna naknada za starije osobe kojim će se osigurati prihod osobama starijim od 65 godina, s dugotrajnim prebivalištem u Republici Hrvatskoj, a koje ne ostvaruju mirovinu na temelju prethodnog rada i plaćenih mirovinskih doprinosa, odnosno osobama koje ne ispunjavaju uvjete za ostvarivanje prava na starosnu mirovinu i nemaju drugi izvor prihoda.
Datum dokumenta	2. travnja 2020.
Verzija dokumenta	Elektronička verzija
Vrsta dokumenta	Nacrt prijedloga zakona
Naziv nacrtu zakona, drugog propisa ili akta	Zakon o nacionalnoj naknadi za starije osobe
Jedinstvena oznaka iz Plana donošenja zakona, drugih propisa i akata objavljenog na internetskim stranicama Vlade	/
Naziv tijela nadležnog za izradu nacrtu	Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava
Koji su predstavnici zainteresirane javnosti bili uključeni u postupak izrade odnosno u rad stručne radne skupine za izradu nacrtu?	Socijalni partneri, akademska zajednica i predstavnici umirovljenika
Je li nacrt bio objavljen na internetskim stranicama ili na drugi odgovarajući način? Ako jest, kada je nacrt objavljen, na kojoj internetskoj stranici i koliko je vremena ostavljeno za savjetovanje? Ako nije, zašto?	Da. Prijedlog zakona o nacionalnoj naknadi za starije osobe bio je objavljen na internetskim stranicama portala e-savjetovanje u razdoblju od 3.ožujka 2020. do 1.travnja 2020. godine u trajanju od 30 dana.
Koji su predstavnici zainteresirane javnosti dostavili svoja očitovanja?	Nezavisni pojedinci Sindikat umirovljenika Hrvatske Nezavisni hrvatski sindikati Ured pučke pravobraniteljice Matica hrvatskih sindikata Savez samostalnih sindikata Hrvatske

ANALIZA DOSTAVLJENIH PRIMJEDBI	Analiza dostavljenih primjedbi i prijedloga nalazi se u privitku ovog Obrasca
Primjedbe koje su prihvaćene	
Primjedbe koje nisu prihvaćene i obrazloženje razloga za neprihvatanje	
Troškovi provedenog savjetovanja	Nije bilo troškova.

Izješće o provedenom savjetovanju - SAVJETOVANJE O NACRTU PRIJEDLOGA ZAKONA O NACIONALNOJ NAKNADI ZA STARIJE OSOBE

Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
Zdravko Marić iz Splita	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O NACIONALNOJ NAKNADI ZA STARIJE OSOBE	Ostaje nejasno zašto se pravo iz sustava socijalne skrbi seli u nacionalnu mirovinu za starije osobe, iako jedno pravo isključuje drugo i ostvaruje se na zahtjev uz kontrolu dohodovnog cenzusa u visini nacionalne mirovine. Ovo se čini kao povećanje administrativnog sustava koji će vršiti kontrolu, izdavati rješenja i vršiti isplate. Čini se razumnim kvalitetnije osigurati prava iz sustava socijalne skrbi bez obzira na godine, prava iz državljanstva i godine boravka. Pozivanje na Međunarodne konvencije, Preporuke Vijeća, Europsku Povelju, itd... nisu dovoljan razlog za ponovno bujanje administrativnog aparata i što je najvažnije opterećenje i tako nedostatnog mirovinskog fonda. Ako se želi pomoći starijim osobama onda nacionalna mirovina mora biti u jednakom iznosu isplaćena svima. Duboko je nepravedno da se nacionalna mirovina isplaćuje na teret onih koji su radili u korist onih koji nisu. Socijalna skrb je sasvim druga kategorija i treba ju kao takvu zadržati za one koji su potrebiti i koji nemaju minimalna sredstva za život. 800 kn mjesečno je i tako više nego jedno kako bi to mogli zvati "nacionalnom mirovinom za starije"!	Ne prihvaća se	Predviđeno je da postupak ostvarivanja prava na nacionalnu naknadu za starije osobe bude u nadležnosti Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje (HZMO). Slijedom toga, novo pravo neće imati utjecaja na povećanje administrativnog sustava, već će postojeći administrativni kapaciteti preuzeti novi kontingent poslova, koji su srodni poslovima koji ulaze u djelokrug HZMO-a. Nacionalna naknada za starije osobe financirat će se iz općih prihoda države, sukladno gospodarskim mogućnostima, a intencija je da se i osobama koje si u svojem radnom vijeku nisu uspjele osigurati sredstva za starost, ista osiguraju, kao doprinos materijalnoj dobrobiti, odnosno određenom stupnju socijalne sigurnosti građana koji su bez prihoda.
Zoran Anušić	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O NACIONALNOJ NAKNADI ZA	Članak 51 Ustava: "Svatko je dužan sudjelovati u podmirenju javnih troškova, u skladu sa svojim gospodarskim mogućnostima", prema ovom se prijedlogu neće primjenjivati na starije od 65 godina bez prihoda ali s imovinom koju može	Ne prihvaća se	Što se tiče eventualnog utjecaja imovine na ostvarivanje prava na nacionalnu naknadu za starije osobe, smatramo da je ukupni prihod kućanstva najbolji pokazatelj financijske situacije u kojoj se nalazi starija osoba. Vlasništvo nekretnine

	STARIE OSOBE	upotrijebiti za podmirenje osnovnih životnih potreba. Kako je nacionalna naknada za starije osobe javni trošak jer se podmiruje iz Proračuna, bilo bi dobro da se razmotri da li je predloženi model primjene bez imovinskog cenzusa u skladu s Čl 51 Ustava.		ili druge imovine ne bi trebalo biti odlučujući faktor za ostvarivanje ovog novog prava kojem je svrha poboljšanje kvalitete života starijih osoba koje si tijekom radnog vijeka zbog objektivnih ili subjektivnih okolnosti nisu uspjele osigurati prihod za starost.
Zoran Anušić	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O NACIONALNOJ NAKNADI ZA STARIE OSOBE	<p>Prema Zakonu o socijalnoj skrbi, (Članak 5), "Svatko je dužan brinuti se za zadovoljavanje svojih životnih potreba i životnih potreba osoba koje je po zakonu ili po drugoj pravnoj osnovi dužan uzdržavati. (stav 1); Svatko je svojim radom, prihodom i imovinom dužan pridonositi sprječavanju, otklanjanju ili ublažavanju vlastite socijalne ugroženosti, kao i socijalne ugroženosti članova svoje obitelji, posebice djece i drugih članova obitelji koji se ne mogu brinuti o sebi. (stav 2)</p> <p>Prema Članku 23. Zakona o socijalnoj skrbi, "Smatra se da osoba može sama sebe uzdržavati ako sredstva za podmirenje osnovnih životnih potreba može ostvariti sredstvima od prodaje imovine ili davanjem u zakup ili najam imovine koja ne služi njoj niti članovima njezine obitelji za podmirenje osnovnih životnih potreba., a prema Članku 97. (stav 2) "Korisnik naknade čiji prihod nije dostatan za utvrđeni iznos sudjelovanja u plaćanju cijene usluge dužan je prodati imovinu koja ne služi njemu i članovima njegovog kućanstva za podmirenje osnovnih stambenih i drugih osnovnih životnih potreba."</p> <p>Svi ovi principi socijalne solidarnosti i supsidijarnosti koje slijedi Zakon o socijalnoj skrbi poništeni su u Prijedlogu zakona o nacionalnoj naknadi za starije osobe. Za starije od 65 s imovinom koja ne služi podmirenju osnovnih životnih potreba ne vrijedi da je moraju prodati i staviti u funkciju vlastite socijalne sigurnosti.</p> <p>Dakle ako si mlađi, bez prihoda, moraš prvo</p>	Ne prihvaća se	Kriteriji iz Zakona o socijalnoj skrbi primjenjuju se kod ostvarivanja prava na zajamčenu minimalnu naknadu (ZMN), koju mogu primiti osobe (bez obzira na starosnu dob) koje nemaju sredstava za podmirenje osnovnih životnih potreba. Pritom, ako imaju imovinu, tu imovinu moraju staviti u funkciju vlastitog uzdržavanja, a ZMN ne mogu ostvariti ako imaju zakonskog uzdržavatelja. Kod ostvarivanja prava na nacionalnu naknadu za starije osobe smatrali smo da uvjeti i kriteriji trebaju biti blaži, s obzirom da se radi o populaciji u dobi od 65+ godina. Ujedno napominjemo da stavljanje u funkciju imovine starijih osoba u cilju pribavljanja imovinske koristi koja bi mogla poslužiti za njihovo uzdržavanje, ne bi moglo utjecati na bitno poboljšanje položaja starijih osoba te smo s tim u vezi propisali samo dohodovni cenzus.

		prodati imovinu ili je prenijeti na državu da bi ostvario socijalnu naknadu, ali ako si stariji od 65 ne moraš. U cilju socijalne pravednosti, ali i usporavanja demografske erozije bilo bi poželjno i u ovom segmentu nacionalne naknade za starije uvesti ista pravila. Na kraju, ona već postoje u zajamčenoj minimalnoj naknadi.		
Zoran Anušić	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O NACIONALNOJ NAKNADI ZA STARIJE OSOBE	Prema iskustvima drugih zemalja s nacionalnom mirovinom, ako se dobna granica za ispunjavanje uvjeta postavi na razinu dobne granice za umirovljenje to može imati negativne učinke na motivaciju za plaćanje doprinosa i na participaciju žena na tržištu rada. Ako vas u 65 čeka nacionalna mirovina bez obzira jeste li radili i plaćali doprinose, a koja je neznatno manja od najniže za 15 godina staža, koji je motiv za plaćanje? Ako vas u 65 čeka nacionalna mirovina, motiv za sudjelovanje na tržištu rada (umjesto recimo pružanje njege članu obitelji) bit će znatno manji, što će negativno utjecati na participaciju žena na tržištu rada. Zato se preporuča postaviti dobnu granicu za ostvarivanje naknade ovakvog tipa iznad dobi za umirovljenje, u ovom slučaju na 67 ili više.	Ne prihvaća se	Ne smatramo da će potencijalno stjecanje prava na nacionalnu naknadu za starije osobe uzrokovati evaziju uplate doprinosa, s obzirom na to da je iznos nacionalne naknade niži od najniže mirovine za 15 godina mirovinskog staža.
Davor Brumen	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O NACIONALNOJ NAKNADI ZA STARIJE OSOBE	A zašto se na tih sramotnih 800 kuna od kojeg se ne mogu kupiti ni najosnovnije životne namirnice, ne obračunava staž. Ima mnogo građana koji imaju i po 6,7,10,12,13,14 godina radnog staža i gdje je ta njihova ušteđevina završila, ako se za nevladine udruge i petokolonaške troše milijuni kuna onda može i za naše građane koji zbog raznoraznih životnih situacija nisu mogli nakupiti staža. I još najvažnije pitanje da li će Vlada vratiti i kad naš novac - ušteđevinu koju je uzela Milanovićeva Vlada da popuni proračun 7 milijardi kn, za Uljanik 800 milijuna, 3. maj 300 milijuna i tko zna koliko ste raznoraznim poduzećima koje ste upravo vi zakonom	Ne prihvaća se	Osobe koje su u svojem radnom vijeku navršile određeni broj godina staža, ali nisu navršile minimalno 15 godina mirovinskog staža, ne mogu ostvariti pravo na mirovinu, s obzirom da je 15 godina provedenih u osiguranju jedan od uvjeta za ostvarivanje prava na mirovinu. Novac koji su uplaćivali na ime doprinosa u sustav generacijske solidarnosti za godine koje su proveli u osiguranju nije njihova ušteđevina, nego se preraspodjeljuje na korisnike mirovina, s obzirom na to da se sustav generacijske solidarnosti temelji na načelu solidarnosti. Ako su uplaćivali doprinose u kapitalizirani sustav, a nisu ostvarili pravo na mirovinu iz sustava generacijske solidarnosti, imat će pravo na isplatu prikupljenih sredstava na

		obavezali da ulažu u propala poduzeća a ne da slobodno trguju dionicama koje bi povećavale umirovljenički fond. davali nasu ušteđevinu za mirovine a ovdje dajete crkavicu sramotnih 800 kuna kao i za socijalu.		svojem osobnom računu navršenjem starosne dobi za ostvarivanje prava na starosnu mirovinu.
Božica Horvat	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O NACIONALNOJ NAKNADI ZA STARIJE OSOBE	Prema trenutno postavljenim uvjetima, pravo na nacionalnu naknadu za starije osobe može ostvariti osoba s većim brojem nekretnina ili automobila pa i skupih umjetničkih djela koje može prodati ili iznajmiti. Također osoba teoretski može na računima imati milijunske iznose. Takvi su slučajevi rijetki, ali nisu potpuno nemogući. Stoga predlažem da se među uvjete za ostvarivanja prava na ovu naknadu nadoda uvjet da osoba tijekom zadnjih 5 ili 10 godina ne posjeduje nikakvu nekretninu osim one u kojoj živi, nema drugih pokretnina ili sredstava za život.	Ne prihvaća se	Smatramo da je ukupni prihod kućanstva najbolji pokazatelj financijske situacije u kojoj se nalazi starija osoba. Vlasništvo nekretnine ili druge imovine ne bi trebalo biti odlučujući faktor za ostvarivanje ovog novog prava kojem je svrha poboljšanje kvalitete života starijih osoba koje tijekom radnog vijeka zbog objektivnih ili subjektivnih okolnosti nisu uspjele osigurati prihod za starost. S druge strane, imovina koje je stavljena u funkciju ostvarivanja prihoda, uzima se u obzir primjenom dohodovnog/prihodovnog cenzusa.
Božica Horvat	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O NACIONALNOJ NAKNADI ZA STARIJE OSOBE	Prilikom utvrđivanja prebivališta u trajanju od 20 godina smatram da je potrebno uzeti u obzir osobe bez prebivališta (beskućnike) koji nisu uvijek bile u mogućnosti prijaviti svoje prebivalište na adresi centara za socijalnu skrb ili čak nisu bile na odgovarajući način upoznate s tim pravom. Postavljanjem uvjeta na ovaj način, takve će osobe biti u potpunosti isključene od mogućnosti korištenja prava na nacionalnu naknadu za starije osobe. Predlažem da se članak dopuni na način da se i takvim osobama omogućiti isto pravo npr. "Iznimno, osobe koje su privremeno bile bez prebivališta pravo na nacionalnu mirovinu mogu ostvariti ako su tijekom života najmanje 40 godina imale prijavljeno prebivalište u Republici Hrvatskoj te davanjem izjave da u razdoblju u kojem nisu imale prijavljeno prebivalište u Republici Hrvatskoj nisu prijavile prebivalište niti u jednoj drugoj državi."	Ne prihvaća se	Mišljenja smo da da su beskućnici na odgovarajući način zbrinuti osiguranjem određenih prava predviđenih Zakonom o socijalnoj skrbi. Osim prava na privremeni smještaj i usluga na prehranu u pučkim kuhinjama, mogu ostvariti i pravo na zajamčenu minimalnu naknadu, a koja isključuje pravo na nacionalnu naknadu za starije osobe. Stoga nije potrebno mijenjati odredbu na predloženi način.

Božica Horvat	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O NACIONALNOJ NAKNADI ZA STARIJE OSOBE	Propisivanjem jednakog iznosa naknade za osobe koje imaju 0 i 14 godina staža, demotiviraju se osobe u pedesetim godinama života da prihvate posao čak i ako im se on ponudi. Predlažem da se osobama koje imaju radni staž odredi dodatak za svaku godinu ostvarenog staža npr. u iznosu od 20% propisanog iznosa najniže mirovine po ostvarenoj godini staža. Trenutno bi to iznosilo 13,69 kuna po godini staža odnosno 191,66 kuna za osobu s 14 godina staža	Ne prihvaća se	Institut nacionalne naknade za starije osobe ne može se vezati uz navršeni mirovinski staž jer se ne radi o pravu iz mirovinskog sustava. Osnovna svrha novog instituta je zbrinjavanje starijih osoba koje zbog objektivnih ili subjektivnih okolnosti nisu bili u mogućnosti radom osigurati prihode.
Božica Horvat	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O NACIONALNOJ NAKNADI ZA STARIJE OSOBE	Iznos od 800 kuna može biti dostatan za preživljavanje osobe koja ima u vlasništvu nekretninu odnosno čija obitelj ima nekretninu u vlasništvu. Za one koji je nemaju ovaj iznos nije dostatan niti za plaćanje najamnine. Predlažem da se osobama koje nemaju nekretninu niti su je imale tijekom zadnjih 10 godina prije podnošenja zahtjeva uz ovo pravo doda i sufinanciranje najamnine do maksimalno 500 kuna mjesečno kako bi mogle barem unajmiti sobu.	Ne prihvaća se	Nije predmet ovoga Prijedloga zakona.
Sindikatski umirovljenika Hrvatske	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O NACIONALNOJ NAKNADI ZA STARIJE OSOBE	Glede točke 1. članka 5. „ako nije korisnik mirovine prema propisima Republike Hrvatske ili prema propisima druge države“ – naš upit glasi na koji način će se jamčiti da osoba nema inozemnu mirovinu? Toč Točka 4. članka: 3. Predlažemo brisanje „u ustanovi“ u članku 4, točka 4, jer osoba može biti smještena i u udomiteljsku obitelj pa se preporuča da ta točka glasi: „ako nije korisnik usluge smještaja u ustanovu socijalne skrbi prema propisima o socijalnoj skrbi“ Točka 5. članak 5. 4. Predlažemo dodatak u točki 5. članka 4., na način da se doda proširenje uvjeta na način da glasi: „ako nije sklopio ugovor o dosmrtnom uzdržavanju ili ugovor o doživotnom uzdržavanju kao primatelj uzdržavanja ili je pokrenuo sudski postupak za	Ne prihvaća se	Podnositelj zahtjeva će prilikom pokretanja postupka dati izjavu o korištenju prava na mirovinu iz inozemstva, a isto će se moći provjeriti u kontaktu s nadležnom institucijom koja isplaćuje mirovinu i s poreznom upravom. Upravo iz razloga što se u sustavu socijalne skrbi pravo na uslugu smještaja priznaje i kod drugih pružatelja usluga, a ne samo u ustanovi, odredbom su obuhvaćena sva prava usluge smještaja prema propisima socijalne skrbi. Neizvjesnost konačnog ishoda sudskog postupka u slučaju nepripadno isplaćene naknade za starije osobe, ako ne dođe do raskida ugovora o doživotnom ili dosmrtnom uzdržavanju, može dovesti do nemogućnosti namirenja tražbine. Također, osoba u tim slučajevima može koristiti prava iz socijalne skrbi dok se ne okonča sudski postupak.

		raskid ugovora“.		
Sindikat umirovljenika Hrvatske	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O NACIONALNOJ NAKNADI ZA STARIJE OSOBE	<p>Sindikat umirovljenika Hrvatske, kao jedan od inicijatora i predstavnika u Radnoj skupini za utvrđivanje uvjeta i kriterija za uvođenje „nacionalne mirovine, pozdravlja donošenje Zakona o nacionalnoj naknadi za starije osobe koje ne ostvaruju mirovinu na temelju prethodnog rada i plaćenih mirovinskih doprinosa, odnosno osobe koje ne ispunjavaju uvjete za ostvarivanje prava na starosnu mirovinu i nemaju drugi izvor prihoda.</p> <p>Nacionalna naknada će se omogućiti kao pravo građanima starijima od 65 godina s najmanje 20 godina prebivališta u Hrvatskoj te prihodima nižima od 800 kuna. Svaki član domaćinstva koji ispunjava takve uvjete ima pravo na naknadu od 800 kuna mjesečno. Među starijim osobama bez mirovina većinu čine žene, iz razloga što su žene znatno manje sudjelovale u plaćenom radu izvan kuće, a ujedno su njihove radne karijere bile kraće i isprekidane.</p> <p>Pohvalno je da se uvodi navedena naknada čiji je prvenstveni cilj smanjenje siromaštva i socijalne isključenosti starijih osoba te ublažavanje stigme siromaštva.</p> <p>Pozdravljamo što je ova socijalna mjera nazvana nacionalnom naknadom, a ne mirovinom, jer je to u početku stvorilo zabunu u javnosti, pa valja stoga ponoviti da je riječ o socijalnoj naknadi koja će se izdvajati iz državnog proračuna</p> <p>Sindikat umirovljenika Hrvatske iskazuje zadovoljstvo da je nadležno Ministarstvo prihvatilo prijedlog SUH-a i Matice umirovljenika Hrvatske da se prilikom određivanja ostvarivanja prava na nacionalnu naknadu kao jedan od uvjeta prihvati prihodovni/dohodovni cenzus, ali ne i imovinski cenzus, jer bi se time samo bespotrebno duplicirao model zajamčene minimalne naknade, koja pokriva samo jedan</p>	Primljeno na znanje	

		posto osoba starijih od 65 godina, dok ih svaki treći u zoni siromaštva i socijalne isključenosti.		
Sindikat umirovljenika Hrvatske	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O NACIONALNOJ NAKNADI ZA STARIJE OSOBE	5. U članku 10. stavak 1. inzistiramo na dopuni na sljedeći način: „Nacionalnu naknadu za starije osobe isplaćuje Zavod, putem pošte ili poslovnih banaka.“ Kako je riječ poglavito o ciljanim korisnicama (ženama) iz ruralnih i izoliranijih područja, držimo nužnim zbog naravi korisnika osigurati isplatu putem pošte, odnosno prema izboru korisnika.	Ne prihvaća se	Prijedlog da se naknada za starije osobe isplaćuje putem banaka vezan je prije svega uz činjenicu da se radi o tehnološki sigurnijem načinu isplate od isplate u gotovom novcu. Također, ne smiju se zanemariti niti troškovi, jer bi omogućavanje isplate naknade za starije osobe putem pošte dodatno opteretilo državni proračun.
Sindikat umirovljenika Hrvatske	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O NACIONALNOJ NAKNADI ZA STARIJE OSOBE	2.Tražimo da se izriekom u zakon unese da svi korisnici nacionalne naknade imaju besplatno osnovno i dopunsko zdravstveno osiguranje	Ne prihvaća se	Nije predmet ovoga Prijedloga zakona.
Nezavisni hrvatski sindikati	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O NACIONALNOJ NAKNADI ZA STARIJE OSOBE	Nezavisni hrvatski sindikati pozdravljaju prijedlog uvođenja nacionalne naknade za starije osobe. No, smatramo nužnim ukazati na neka pitanja koja je ovim zakonom trebalo urediti. Kako bi se osigurala pravednost pri stjecanju prava na ovu vrstu socijalnog davanja te njegova ciljanost prema osobama u stvarnoj potrebi mišljenja smo kako je potrebno propisati i uvjet imovinskog cenzusa. Navedeni cenzus se primjenjuje i prilikom ostvarivanja prava na zajamčenu minimalnu naknadu iz sustava socijalne skrbi, pa smo mišljenja da ga je nužno i ovdje primijeniti. Brojna davanja i potpore iz državnog proračuna podliježu uvjetima dohodovnog, prihodovnog i imovinskog cenzusa, čime se osigurava transparentnost i pravednost. Također, kako bi se osujetila moguća zlouporaba potrebno je osigurati i provjeru prihoda i imovine djece osoba koje su potencijalni korisnici ovog prava. Ovo je nužno iz razloga što je Obiteljskim zakonom propisana odgovornost djece za brigu o roditeljima, stoga	Ne prihvaća se	S obzirom da se radi o populaciji u dobi od 65+ godina, uvjeti i kriteriji za ostvarivanja prava na nacionalnu naknadu za starije osobe trebaju biti blaži u odnosu na one propisane za stjecanje prava na zajamčenu minimalnu naknadu. Stoga je predviđen samo dohodovni cenzus. Na taj način uračunavat će se i prihodi djece koji žive u istom kućanstvu s roditeljima što smatramo odgovarajućim rješenjem. Nadležnost Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje (HZMO) za provedbu postupka i isplatu nacionalne naknade utvrđena je zbog dosadašnje prakse i iskustva u provođenju postupka ostvarivanja prava na doplatak za djecu. Također, mogućnosti osiguranja izvršenja s postojećim kapacitetom i ljudskim potencijalima te suradnja i razvijeni poslovni procesi u razmjeni podataka između Porezne uprave i HZMO-a razlozi su ovakvog opredjeljenja. Smatramo da nije nužno propisivanje mogućnosti korištenja ostalih prava iz sustava socijalne skrbi, već da je dovoljno regulirati prava koja se ne

		<p>bi takvo uređenje bilo samo horizontalno usklađivanje s već postojećim rješenjima koji moraju imati isti cilj. Drukčijim pristupom svi zahtjevi koji proizlaze iz jednog propisa bili bi poništeni.</p> <p>Također, mišljenja smo kako bi bilo logičnije da se za administriranje ovog davanja koriste postojeći kapaciteti sustava socijalne skrbi, koji u svojoj bazi već raspolaže određenim podacima, a koje je za potrebe ovog sustava potrebno nadograditi i moguće umrežiti s ostalim sustavima u odnosu na podatke koje će biti nužno prikupiti radi utvrđivanja uvjeta za stjecanje prava. Mirovinski sustav navedene podatke nema, morat će ih povlačiti iz sustava socijalne skrbi, što je nepotreban administrativni korak.</p> <p>I na kraju, budući da u sustavu socijalne skrbi korisnici mogu ostvariti ne samo pravo na zajamčenu minimalnu naknadu, nego i na dodatnu pomoć u vidu pokrivanja troškova ogrjeva, električne energije i slično, čime se iznos ukupno isplaćene pomoći može značajnije uvećati, smatramo kako je ovim zakonom nužno propisati kako korisnici prava na nacionalnu naknadu za starije osobe, koji ispunjavaju uvjete, mogu ostvariti i dodatna prava iz sustava socijalne skrbi. O mogućnosti ostvarivanja dodatnih prava nužno ih je izvijestiti, čime bi se jednakomjerna dostupnost prava svim mogućim korisnicima</p>		<p>mogu kumulirati.</p>
<p>Ured pučke pravobraniteljice</p>	<p>NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O NACIONALNOJ NAKNADI ZA STARIJE OSOBE</p>	<p>Povodom e-savjetovanja o Prijedlogu Zakona o nacionalnoj naknadi za starije osobe, koje je otvoreno od 3. ožujka 2020. do 1. travnja 2020., dostavljamo slijedeće primjedbe i prijedloge:</p> <p>Pozdravljamo uvođenje nacionalne naknade za starije osobe koje je predviđeno Strategijom socijalne skrbi za starije osobe od 2017. do</p>	<p>Ne prihvaća se</p>	<p>Promjena uvjeta za ostvarivanje prava na starosnu mirovinu nije predmet ovoga Prijedloga Zakona. S obzirom na to da se člankom 4. Prijedloga zakona jasno propisuje starosna dob za ostvarivanje prava na nacionalnu naknadu za starije osobe, smatramo da nije potrebno u ostalom dijelu teksta promijeniti sintagmu „starije osobe“.</p>

	<p>2020., a s obzirom da bi ova naknada trebala ublažiti siromaštvo osoba starijih od 65 godina koje su bez ikakvih primanja. O ovoj problematici pisali smo u ranijim godišnjim izvješćima, gdje smo predlagali brže uvođenje nacionalne, odnosno socijalne mirovine.</p> <p>Kako je navedeno u Ocjeni stanja Prijedloga Zakona o nacionalnoj naknadi za starije osobe, isti se donosi u okviru Europskog stupa socijalnih prava kojim se žele uspostaviti standardi za bolji život građana EU. Prema jednom od 20 načela Europskog stupa socijalnih prava, koje se odnosi na dohodak u starosti i starosnu mirovinu, umirovljeni radnici i samozaposlene osobe imaju pravo na mirovinu koja odgovara njihovim doprinosima i čini primjeren dohodak.</p> <p>Sukladno ZOMO-u, visina mirovine ovisi o navršenom mirovinskom stažu i vrsti mirovine. Kako se navodi u prijedlogu Zakona, nacionalna mirovina se uvodi kao davanje za starije osobe koje si u vrijeme radno sposobnog razdoblja nisu osigurale prihode za starost.</p> <p>Međutim, ZOMO u članku 33. propisuje kako pravo na starosnu mirovinu ima osiguranik kada navršši 65 godina života i 15 godina mirovinskog staža. Prema podacima iz obrazloženja Prijedloga Zakona, takva mirovina iznosi 1.019,55 kn.</p> <p>Kako iz navedenoga proizlazi, veliki broj osoba koje su, primjerice čak 14 godina uplaćivale mirovinsko osiguranje ne bi li osigurale prihode za starost, prema hrvatskim propisima nemaju pravo na mirovinu, iako su, realno gledano kroz doprinose uplatile značajna sredstva. Često je riječ o osobama koje su bez svoje krivnje i iz</p>	<p>Dohodovni cenzus predložen je u visini nacionalne naknade za starije osobe, sukladno trenutnim gospodarskim mogućnostima.</p> <p>S obzirom da je svrha uvođenja nacionalne naknade da se na teret države osigura minimalni prihod osobama koje nemaju nikakav prihod u starosti, ako su te osobe korisnici neke druge naknade ili usluge kojima je svrha također osiguravanje osnovnih minimalnih uvjeta za dostojan život, ne bi trebalo kumulirati dva istovrsna prava.</p> <p>Neizvjesnost konačnog ishoda sudskog postupka u slučaju nepripadno isplaćene naknade za starije osobe, ako ne dođe do raskida ugovora o doživotnom ili dosmrtnom uzdržavanju, može dovesti do nemogućnosti namirenja tražbine. Također, osoba u tim slučajevima može koristiti prava iz socijalne skrbi dok se ne okonča sudski postupak.</p> <p>Trajanje postupka ne može biti opravdani razlog za izmjenu članka 7. stavka 3. na predloženi način.</p> <p>Iznos nacionalne naknade za starije osobe određuje se sukladno financijskim mogućnostima države i ne mora bit usklađen sa zajamčenom minimalnom naknadom. Također, način usklađivanja nacionalne naknade smatramo odgovarajućim rješenjem koje ne treba pratiti usklađivanje mirovina u mirovinskom sustavu. Prijedlog da se naknada za starije osobe isplaćuje putem banaka vezan je prije svega uz činjenicu da se radi o tehnološki sigurnijem načinu isplate od isplate u gotovom novcu. Također, ne smiju se zanemariti niti troškovi, jer bi omogućavanje isplate naknade za starije osobe putem pošte dodatno opteretilo državni proračun. S tim u vezi</p>
--	---	--

	<p>objektivnih razloga izašle sa tržišta rada, te unatoč dugogodišnjem uplaćivanju u mirovinski fond, ostale bez svoje mirovine. S druge strane, riječ je o značajnom novcu kojeg su ti ljudi uplatili u mirovinsko osiguranje, a koji je, gledano s njihovog aspekta, propao.</p> <p>Prema dostupnim informacijama, u drugim zemljama EU isplata mirovine koja se ostvaruje temeljem uplaćenih doprinosa ne uvjetuje se tako dugim razdobljem u obaveznom mirovinskom osiguranju. Primjerice, u Njemačkoj se pravo na mirovinu temeljem uplaćenih doprinosa izračunava na bazi 5 godina uplata u obavezno mirovinsko osiguranje te stoga predlažemo da se, u kontekstu uvođenja nacionalne naknade za starije osobe, razmisli i o promjeni uvjeta za ostvarivanje prava na mirovinu temeljem uplaćenih doprinosa u obavezno mirovinsko osiguranje i da se ti uvjeti, vodeći računa o pravednosti čitavog sustava, usklade sa rješenjima koja se primjenjuju u drugim zemljama EU. Za pretpostaviti je da bi se na taj način i smanjio broj korisnika nacionalne naknade za starije osobe čija se isplata pokriva iz državnog proračuna.</p> <p>Također, predlažemo u čitavom tekstu Zakona umjesto sintagme „starije osobe“, koristiti sintagmu „osobe starije od 65 godina života“.</p> <p>Prijedlog u članku 5., stavku 1., točki 2. postavlja dohodovni cenzus za kućanstvo korisnika nacionalne naknade za starije osobe (prihod po članu kućanstva ne smije prelaziti iznos nacionalne naknade, odnosno 800 kn), ali smatramo je takav cenzus prenizak i pretjerano restriktivan – pogotovo jer se navodi da među starijim osobama bez mirovine većinu čine žene i time bi mjera trebala biti usmjerena na</p>	<p>propisali smo mogućnost isplate putem punomoćnika, kako bi osobama koje same nisu u mogućnosti komunicirati s bankama (primjerice radi izoliranosti područja) omogućili da osoba od njihovog povjerenja umjesto njih podiže naknadu. Budući da je Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje već uspostavio elektroničku razmjenu podataka s državnim tijelima i institucijama, tu prije svega mislimo na Poreznu upravu i Ministarstvo unutarnjih poslova, smatramo kako članak 12. Prijedloga zakona nije potrebno mijenjati.</p> <p>S obzirom da je dugotrajno prebivalište na području Republike Hrvatske jedan od osnovnih uvjeta za ostvarivanje prava na nacionalnu naknadu za starije osobe, nije moguće zadržavanje prava u slučaju odjave prebivališta. U tom slučaju, osoba će potencijalno moći ostvarivati prava iz sustava socijalne skrbi u državi gdje će imati prijavljeno prebivalište, prema zakonodavstvu te države.</p> <p>Ponovno ističemo kako je svrha nacionalne naknade za starije osobe osiguranje minimalnog prihoda, a osobe kojima je određen pritvor, istražni zatvor ili izdržavanje kazne duže od mjesec dana, ne snose nikakve troškove za vrijeme boravka u zatvoru/pritvoru pa im u tom razdoblju ne pripada pravo na naknadu. Pri tome naglašavamo kako nema zapreka da takva osoba ponovno ostvari pravo na nacionalnu naknadu za starije osobe nakon izvršenja kazne ili puštanja iz pritvora ili istražnog zatvora.</p>
--	--	---

	<p>ublažavanju siromaštva onih žena koje imaju manje od 15 godina mirovinskog staža, jer su kraće od muškaraca sudjelovale u plaćenom radu izvan kuće. Tako u kućanstvu gdje suprug prima mirovinu neznatno iznad 1.600,00 kn, žena zbog dohodovnog cenzusa neće moći ostvariti pravo na nacionalnu naknadu, iako je sama bez ikakvih prihoda, time ovisna o suprugovim приходima, a oboje faktički žive u siromaštvu.</p> <p>Vezano za točku 4. istog stavka, a obzirom da se u ocjeni stanja navodi kako se Zakon donosi radi povećanja kvalitete života i dostojanstva osoba starijih od 65 godina, smatramo da priznavanje prava na uslugu smještaja prema propisima o socijalnoj skrbi ne može biti prepreka za ostvarivanje prava na nacionalnu naknadu. Naime, smještajem se osigurava stanovanje i prehrana, međutim osobe starije životne dobi, kao i sve druge dobne skupine, imaju i drugih elementarnih životnih potreba kao što su kupnja odjeće i obuće, higijenskog pribora, naplatnih lijekova i slično, koje si ne mogu zadovoljiti ako nemaju nikakvog prihoda ili članova obitelji koji ima daju novčanu pomoć.</p> <p>U pogledu točke 5. istog stavka, smatramo da bi nacionalna naknada za starije trebala biti dostupna i onim starijim osobama koje su pokrenule sudski postupak radi raskida ugovora o dosmrtnom uzdržavanju (zbog neizvršavanja obveze davatelja uzdržavanja), jer su takve osobe u posebno teškoj situaciji - bez skrbi, bez prihoda i bez imovine od koje bi se mogli uzdržavati.</p> <p>Vezano za članak 7., stavak 3. koji propisuje da pravo na nacionalnu naknadu korisniku mirovine pripada od prvog dana nakon obustave mirovine</p>		
--	---	--	--

	<p>– predložimo da se zbog moguće dugotrajnosti u postupanju Zavoda kao relevantan uzima datum podnošenja zahtjeva, a s obzirom da će nacionalnu naknadu ispred vlastite mirovine izabrati samo korisnici čije su mirovine niže od iznosa nacionalne naknade.</p> <p>U članku 9., stavku 1. propisano je da nacionalna naknada za starije iznosi 800,00 kuna mjesečno, no smatramo da bi iznos nacionalne naknade za starije osobe trebao biti usklađen sa iznosom iznosa zajamčene minimalne naknade za radno nesposobnog samca (920,00 kn), jer su i predviđeni korisnici nacionalne naknade starije osobe koje su radno nesposobne. U odnosu na stavak 2. istog članka, nacionalna naknada za starije trebala bi se, kao i mirovine, usklađivati dva puta godišnje (a ne samo jednom godišnje, kako je to predviđeno), jer bi se time ažurnije pratilo povećanje plaća i cijena.</p> <p>Člankom 10. stavkom 1. se propisuje da se nacionalna naknada isplaćuje putem poslovnih banaka. S obzirom da poslovne banke naplaćuju otvaranje tekućeg računa, njegovo vođenje i svaku transakciju, a uvode se i naknade za podizanje novca na šalteru, te imajući na umu kako je riječ o osobama starije životne dobi koje su izložene krajnjem siromaštvu, predložimo razmotriti mogućnost drugačijih isplata naknade, koje neće uzrokovati dodatno troškove socijalno najugroženijoj skupini. S tim u vezi, predložimo da se razmotri mogućnost dostave naknade na kućna vrata, barem za one koji su slabije pokretni zbog narušenog zdravlja ili žive u prometno izoliranim područjima, imajući u vidu da je riječ o najranjivijoj populaciji.</p> <p>Iako razumijemo njen smisao, iz obrazloženja</p>	
--	---	--

	<p>stavka 3. istog članka nije vidljivo zašto se zakonom propisuje da korisnik prava na nacionalnu naknadu može ovlastiti punomoćnika da u njegovo ime prima tu naknadu, što sukladno pozitivnim propisima može i bez navedene odredbe. Smatramo kako davanje punomoći za primanje nacionalne naknade otvara dodatnu mogućnost za ekonomsko iskorištavanje najosjetljivijih skupina, a to su siromašne starije osobe koje je potrebno dodatno zaštititi. Također, iako zakonom nije pojašnjeno o kakvoj se punomoći radi, napominjemo kako je njeno izdavanje odnosno ovjera ukoliko je riječ o javnobilježničkoj ispravi, također uzrokuje dodatne troškove. Vezano pak uz stavak 5. smatramo da bi pravo na nacionalnu naknadu, u slučaju smrti korisnika, trebalo regulirati na isti način kao i pravo na mirovinu temeljem obveznom mirovinskog osiguranja te da se dospjela naknada isplati do zadnjeg dana u mjesecu u kojem je korisnik umro.</p> <p>U članku 12. navodi se da je Zavod dužan jednom godišnje provjeriti osobne podatke, ostvareni prihod te ispunjavanje drugih uvjeta za ostvarivanje i korištenje prava na nacionalnu naknadu, ali bi svakako trebalo pobliže propisati na koji način će Zavod prikupljati i provjeravati navedene podatke.</p> <p>Člankom 13. stavkom 1. točkom 2. propisano je kako isplata nacionalne naknade prestaje u slučaju odjave prebivališta na području RH čime se onemogućava osobi koja je čitav život proživjela u RH da ode tamo gdje će s navedenim iznosom moći dostojanstvenije živjeti.</p> <p>Konačno, u stavku 1. točki 3. istog članka</p>		
--	---	--	--

		<p>propisano je da pravo na nacionalnu naknadu prestaje i isplata se obustavlja određivanjem pritvora, istražnog zatvora ili izdržavanjem kazne duže od mjesec dana, danom nastupanja okolnosti. Iz predloženog teksta proizlazi da je sama činjenica da je nekom određen pritvor ili istražni zatvor dovoljna da se donese rješenje o ukidanju prava na nacionalnu naknadu za starije osobe, što je neprihvatljivo jer za osobe koje nisu pravomoćno osuđene vrijedi presumpcija nevinosti. Također, za osobe koje same žive i u teškoj su socijalnoj situaciji, ukidanje prava na nacionalnu naknadu za starije osobe, nakon izlaska iz pritvora (koji primjerice može trajati samo nekoliko sati i nakon toga se može odlučiti da se ne pokreće postupak) ili istražnog zatvora može ih dovesti u izrazito tešku socijalnu situaciju (primjerice, ovrha zbog neplaćenih režija i sl.). Iz obrazloženja članka nije jasno koji su razlozi za navedeno, jer se samo ponavlja tekst prijedloga odredbe. Ovako stipuliran članak može se shvatiti i kao dodatna kazna na već izrečenu kaznu (kod pravomoćno osuđenih), što je neprihvatljivo. Predlaže se da se odredba ne odnosi na pritvor, a u slučajevima istražnog zatvora ili izrečene kazne zatvora dulje od šest mjeseci da pravo na nacionalnu naknadu za starije osobe miruje.</p>		
Zanet Vidovic	<p>NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O NACIONALNOJ NAKNADI ZA STARIE OSOBE</p>	<p>Nejasno je zbog čega se uz dohodovni ne uzima i imovinski cenzus. Naime, svatko je dužan svoju imovinu staviti u funkciju osobnog uzdržavanja. Takvom rješenju pristupalo se i u drugim zakonima kojima su se određivale državne naknade, npr. ZOPHBDR pri ostvarivanju prava na opskrbninu. Time bi se izbjegla situacija da vlasnici više nekretnina i nekretnina veće vrijednosti (u RH ili inozemstvu) ostvaruju nacionalnu naknadu koja je suštinski socijalno davanje.</p>		<p>Smatramo da je ukupni prihod kućanstva najbolji pokazatelj financijske situacije u kojoj se nalazi starija osoba koja će potencijalno koristiti nacionalnu naknadu. Vlasništvo nekretnine ili druge imovine koja nije stavljena u funkciju ostvarivanja dohotka ne bi trebalo biti odlučujući faktor za ostvarivanje ovog novog prava kojem je svrha poboljšanje kvalitete života starijih osoba koje tijekom radnog vijeka zbog objektivnih ili subjektivnih okolnosti nisu uspjele osigurati prihod za starost. S druge strane, imovina koje je</p>

				stavljena u funkciju ostvarivanja prihoda, uzima se u obzir primjenom dohodovnog/prihodovnog cenzusa.
Matica hrvatskih sindikata	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O NACIONALNOJ NAKNADI ZA STARIJE OSOBE	Matica hrvatskih sindikata podržava prijedlog uvođenja nacionalne naknade za starije osobe koje je predviđeno Strategijom socijalne skrbi za starije osobe od 2017. do 2020. godine, obzirom da je cilj ovakve naknade ublažavanje siromaštva osoba starijih od 65 godina koje su bez ikakvih primanja. Izražavamo zadovoljstvo što je prvotni naziv „nacionalna mirovina“ u zadnjoj fazi rada radne skupine zamijenjen nazivom „nacionalna naknada“. No, smatramo kako bi logičnije i bolje bilo da se za administriranje predmetnog davanja koriste postojeći kapaciteti sustava socijalne skrbi, na način da se nadgrade i umreže s ostalim sustavima kako bi se što učinkovitije i brže moglo doći do podataka nužnih za utvrđivanje uvjeta za stjecanje prava na nacionalnu naknadu. Smatramo potrebnim ukazati i na činjenicu da su principi socijalne solidarnosti i supsidijarnosti na kojima se temelji i Zakon o socijalnoj skrbi ovakvim Prijedlogom zakona o nacionalnoj naknadi za starije osobe dovedeni u pitanje. Naime, sukladno Zakonu o socijalnoj skrbi, smatra se da osoba može sama sebe uzdržavati ako sredstva za podmirenje osnovnih životnih potreba može ostvariti sredstvima od prodaje imovine ili davanjem u zakup ili najam imovine koja ne služi njoj niti članovima njezine obitelji za podmirenje osnovnih životnih potreba. Kako bi se osigurala pravednost i usmjerenost na osobe u stvarnoj potrebi smatramo kako je potrebno propisati i uvjet imovinskog cenzusa, koji se primjenjuje i kod zajamčene minimalne naknade. Dodatno, Obiteljskim zakonom propisana je obveza djece da brinu o roditeljima, što bi također trebalo uzeti u obzir prilikom		U odnosu na prijedlog koji se odnosi na administriranje postupka od strane institucija u sustavu socijalne skrbi, naglašavamo da je nadležnost javne ustanove HZMO za provedbu postupka i isplatu nacionalne naknade utvrđena zbog dosadašnje prakse i iskustva u provođenju postupka ostvarivanja prava na doplatka za djecu, koji isto kao ni nacionalna naknada, nije pravo iz mirovinskog osiguranja. Također, mogućnosti osiguranja izvršenja s postojećim kapacitetom i ljudskim potencijalima te suradnja i razvijeni poslovni procesi u razmjeni podataka između Porezne uprave i HZMO-a razlozi su ovakvog opredjeljenja. U odnosu na prijedlog vezan za mogućnost propisivanja imovinskog cenzusa kao jednog od kriterija za stjecanje prava na nacionalnu naknadu, smatramo da je ukupni prihod kućanstva najbolji pokazatelj financijske situacije u kojoj se nalazi starija osoba koja će potencijalno koristiti nacionalnu naknadu za starije osobe. Vlasništvo nekretnine ili druge imovine koja nije stavljena u funkciju ostvarivanja dohotka ne bi trebalo biti odlučujući faktor za ostvarivanje ovog novog prava kojem je svrha poboljšanje kvalitete života starijih osoba koje tijekom radnog vijeka zbog objektivnih ili subjektivnih okolnosti nisu uspjele osigurati prihod za starost. S druge strane, imovina koje je stavljena u funkciju ostvarivanja prihoda, uzima se u obzir primjenom dohodovnog/prihodovnog cenzusa. U odnosu na komentar o obvezi djece da uzdržavaju svoje roditelje, smatramo da upravo u tom dijelu trebamo propisati nešto blaže uvjete za

		utvrđivanja ispunjava li osoba uvjete za stjecanje prava na naknadu. U kontekstu uvođenja nacionalne naknade za starije osobe bilo bi dobro otvoriti i raspravu o promjeni uvjeta za ostvarivanje prava na mirovinu temeljem uplaćenih doprinosa u obavezno mirovinsko osiguranje. Naime, procjenjuje se kako u Hrvatskoj približno 60.000 osoba starijih od 65 godina nije ispunilo minimalne uvjete za ostvarenje prava na mirovinu (najmanje 15 godina mirovinskog staža), a dio tih osoba ostvario je određeni broj godina staža koji se nigdje ne vrednuje jer je manji od 15 godina.		ostvarivanje prava, u odnosu na uvjete koje propisuje Zakon o socijalnoj skrbi za ostvarivanje prava na zajamčenu minimalnu naknadu. Stoga smo nemogućnost ostvarivanja prava na nacionalnu naknadu vezali samo za slučaj ugovorenoga uzdržavanja. Što se tiče eventualne izmjene u mirovinskom sustavu u odnosu na promjenu uvjeta za ostvarivanje prava na mirovinu, napominjemo da isto nije predmet ovog Prijedloga zakona.
Savez samostalnih sindikata Hrvatske	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O NACIONALNOJ NAKNADI ZA STARIJE OSOBE	Postavljanje državljanstva kao uvjeta za stjecanje prava suprotno je pravnoj stečevini Europske unije, jer neopravdano diskriminira državljane drugih država članica. Pravo na nacionalnu naknadu za starije osobe mora pod jednakim uvjetima biti dostupno (u ovom slučaju: 20 godina neprekidnog boravka, odnosno stalnog prebivališta, na području RH) i državljanima drugih država članica.		Uvjet državljanstva nije dozvoljeno propisivati za ostvarivanje prava iz sustava socijalne sigurnosti,, međutim, pravo na nacionalnu naknadu za starije osobe je pravo iz sustava socijalne skrbi, u kojem je moguće propisati strože uvjete za ostvarivanje pojedinih prava te smo s tim u vezi smatrali da je opravdano postaviti takav uvjet u ovom Prijedlogu zakona.
Savez samostalnih sindikata Hrvatske	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O NACIONALNOJ NAKNADI ZA STARIJE OSOBE	Protivimo se prijedlogu da Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje bude javna ustanova nadležna za provedbu postupka, isplatu naknada i druge postupke i radnje povezane s nacionalnom naknadom za starije osobe. S obzirom da je i iz naziva i iz definicije ove naknade jasno da se ne radi o mirovini, nego o socijalnoj naknadi, ona treba biti sadržana i administrirana unutar sustava socijalne skrbi, odnosno kroz centre socijalne skrbi.		Naglašavamo da je nadležnost javne ustanove HZMO za provedbu postupka i isplatu nacionalne naknade utvrđena zbog dosadašnje prakse i iskustva u provođenju postupka ostvarivanja prava na doplatak za djecu, koji isto tako nije pravo iz mirovinskog osiguranja. Također, mogućnosti osiguranja izvršenja s postojećim kapacitetom i ljudskim potencijalima te suradnja i razvijeni poslovni procesi u razmjeni podataka između Porezne uprave i HZMO-a razlozi su ovakvog opredjeljenja.
Zanet Vidovic	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O NACIONALNOJ NAKNADI ZA	S obzirom na neažurirane objavlne podatke o prebivalištu u razdoblju koje obuhvaća upravo proteklo dvadesetogodišnje razdoblje, primjeni zakona trebao bi prethoditi (najavljeni) popis stanovništva.	Ne prihvaća se	Zakonom o prebivalištu regulirani su uvjeti prijave i objave prebivališta te nadležno tijelo koje o istom vodi evidencije. Stoga, smatramo nepotrebnim vezati provjeru podataka s najavljenim popisom stanovništva.

	STARIJE OSOBE			
Zanet Vidovic	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O NACIONALNOJ NAKNADI ZA STARIJE OSOBE	Članak 7. stavak 3. Odnosi li se i na obustavu isplate inozemne mirovine? Ako da, onda za ovu situaciju ista primjedba kao i za članak 5. stavak 2.	Ne prihvaća se	Obustava isplate mirovine iz obveznog mirovinskog osiguranja u slučaju ostvarivanja prava na nacionalnu naknadu za starije osobe odnosi se i na inozemne mirovine. Ovo rješenje smatramo prihvatljivijim od isplate razlike do visine nacionalne naknade, iz razloga pojednostavljenja postupka, posebno zbog potrebe usklađivanja sa svakim povećanjem mirovina.
Zanet Vidovic	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O NACIONALNOJ NAKNADI ZA STARIJE OSOBE	Isplatu nacionalne naknade trebalo bi omogućiti i putem Hrvatske pošte zbog bolje dostupnosti korisnicima. Ako se dopusti isplata putem pošte kao banka isplatioc može biti uvjetovan HPB zbog udjela državnog vlasništva. Članak 10. stavak 4. Punomoć koja je dostavljena Zavodu vrijedi jednu godinu. Mislim da je potrebno terminirati punomoć i prema banci na jednu godinu pri sklapanju ugovora o isplati između HZMO-a i banke.	Ne prihvaća se	Prijedlog da se naknada za starije osobe isplaćuje putem banaka vezan je prije svega uz činjenicu da se radi o tehnološki sigurnijem načinu isplate od isplate u gotovom novcu. Također, ne smiju se zanemariti niti troškovi, jer bi omogućavanje isplate naknade za starije osobe putem pošte dodatno opteretilo državni proračun. Vezano uz reguliranje ugovornih obveza HZMO-a i banaka o isplati nacionalne naknade za starije osobe, naglašavamo kako isto nije predmet ovoga Prijedloga zakona.
Zanet Vidovic	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O NACIONALNOJ NAKNADI ZA STARIJE OSOBE	Članak 11. stavak 2. Smatram kako je potrebno propisati i obvezu HZMO-u da od inozemnih nositelja socijalnog osiguranja pribavi podatak o korištenju mirovine i postojanja svojstva na temelju kojeg postoji obveza osiguranja u drugoj državi.	Ne prihvaća se	Smatramo kako nije potrebno posebno propisivati obvezu pribavljanja podataka o korisnicima inozemne mirovine i obvezi osiguranja, s obzirom da Porezna uprava raspolaže podacima o primitcima iz inozemstava, pa tako i mirovinama. Provjeru svojstva na temelju kojega postoji obveza osiguranja nakon 65. godine života u inozemstvu nije potrebno posebno propisati, s obzirom da se uredbama Europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti, kao i ugovorima o socijalnom osiguranju, propisuje obveza osiguranja dostave podatka o podnošenju zahtjeva za mirovinu i navršenim razdobljima osiguranja u inozemstvu.
Zanet Vidovic	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O	Članak 12. stavak 3. Zavod donosi rješenje o prestanku prava na nacionalnu naknadu, a ne rješenje o ukidanju	Ne prihvaća se	Člankom 12. stavkom 2. Prijedloga zakona navedeno je da nastupom promjene u osobnim i stvarnim okolnostima prestaje pravo na

	NACIONALNOJ NAKNADI ZA STARIJE OSOBE	prava na nacionalnu naknadu. Ovo zbog izbjegavanja pogrešnog tumačenja o djelovanju pravnih posljedica koje može uvesti termin "ukida".		nacionalnu naknadu, ali u tom slučaju propisuje se i obveza ukidanja rješenja kojim je pravo utvrđeno.
Zanet Vidovic	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O NACIONALNOJ NAKNADI ZA STARIJE OSOBE	Nije jasno zbog čega je ispušten ugovor o darovanju nekretnine. Darovanjem se korisnik svjesno stavlja u stanje "socijalne potrebe". U poredbenim propisima kojima su regulirane naknade u našem zakonodavstvu "darovanje" je uvijek bilo predviđeno kao negativna činjenica za ostvarivanje prava.	Ne prihvaća se	S obzirom da za ostvarivanje prava nije propisan imovinski cenzus, nije potrebno pravo na nacionalnu naknadu za starije osobe uvjetovati činjenicom da potencijalni korisnik nije potpisao ugovor o darovanju.
Zanet Vidovic	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O NACIONALNOJ NAKNADI ZA STARIJE OSOBE	Smatram kako uz uvjet nekorištenja mirovine u RH i inozemstvu treba propisati i nepostojanje svojstva na temelju kojeg postoji obveza osiguranja u mirovinskom osiguranju u RH i u inozemstvu. Nadalje, kao uvjet imovinskog cenzusa predvidjeti "da korisnik prihod za uzdržavanje ne može ostvariti stavljanjem osobne imovine u funkciju uzdržavanja." Članak 5. stavak 2. Nije jasno odnosi li se isto i na korisnike inozemne mirovine. Ako se odnosi, onda za tu kategoriju korisnika ne treba tražiti obustavu isplate mirovine već nacionalnu naknadu isplaćivati u visini razlike između mirovine i visine nacionalne naknade.	Ne prihvaća se	Već odgovoreno.

PRILOG 4.
OBRAZAC ISKAZA O PROCJENI UČINAKA PROPISA

1. OPĆE INFORMACIJE			
1.1.	Naziv nacrta prijedloga zakona:	Zakon o nacionalnoj naknadi za starije osobe	
1.2.	Program rada Vlade Republike Hrvatske, akt planiranja ili reformska mjera:	Da/Ne: Da	<p>Naziv akta: Nacionalni program reformi 2019. Strategija socijalne skrbi za starije osobe u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2017.-2020. godine</p> <p>Opis mjere: Mjera 5. Smanjenje siromaštva i socijalne isključenosti, 5.1. Promovirati socijalnu uključenost, posebno kroz smanjenje siromaštva, s ciljem smanjenja broja ljudi u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti za 150.000, 5.1.6. Uvođenje nacionalne mirovine, 5.1.6.1. Utvrđivanje kriterija, parametara i financijskih sredstava za uvođenje nacionalne mirovine. Mjera 3.1. Uvođenje nacionalne mirovine Institut nacionalne mirovine namijenjen je starijim osobama koje ne ostvaruju mirovinu na temelju prethodnog rada i plaćenih mirovinskih doprinosa, odnosno osobama koje ne ispunjavaju uvjete za ostvarivanje prava na starosnu mirovinu i nemaju drugi izvor prihoda.</p>
1.3.	Plan usklađivanja zakonodavstva Republike Hrvatske s pravnom stečevinom Europske unije	Da/Ne: Ne	Naziv pravne stečevine EU:
2. ANALIZA ISHODA NACRTA PRIJEDLOGA ZAKONA			
2.1.	<p>Odlukom Vlade Republike Hrvatske (Narodne novine broj 97/17) od 29. rujna 2017. godine donesena je Strategija socijalne skrbi za starije osobe u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2017. do 2020. godine, kojom je između ostaloga, predviđeno uvođenje nacionalne mirovine, namijenjene starijim osobama koje ne ostvaruju mirovinu na temelju prethodnog rada i plaćenih mirovinskih doprinosa. Potrebno je istaknuti da nacionalne naknade za starije osobe, odnosno slične institute u svojim sustavima ima oko 100 država svijeta u nekom od svojih oblika ovisno o varijanti za koju su se odlučili te se radi o novčanom transferu starijim ljudima. Ispunjavanje uvjeta za nacionalne naknade za starije osobe ovisi o dobi i državljanstvu, prebivalištu te o primanjima, dohotku ili imovini. Institut nacionalne naknade za starije osobe je također jedan od jamstava granice nacionalne socijalne zaštite prema Preporuci 202 Međunarodne organizacije rada iz 2012. godine kojom je propisana potreba osiguranja osnovnog socijalno zaštitnog prihoda na nacionalno definiranoj minimalnoj razini za starije osobe.</p> <p>Praksa država članica Europske unije je različita. U nekim se državama pravo na davanje za starije osobe isplaćuje iz sustava socijalne skrbi, u drugima u okviru mirovinskog sustava. U nekim se državama takvo davanje naziva državna naknada za starije osobe, dok se u drugima naziva državna, socijalna ili nacionalna mirovina. Većina država propisuje kriterije za ostvarivanje prava (osim određene starosne dobi, dodatni kriterij je i dugotrajno prebivalište</p>		

u državi te ispunjavanje uvjeta dohodovnog ili imovinskog cenzusa), dok samo neke države osiguravaju prihod za sve starije osobe (starije od 65 ili više godina), bez propisivanja uvjeta za ostvarivanje tog prava.

U Republici Hrvatskoj se u mirovinskom sustavu generacijske solidarnosti osiguranicima osiguravaju prava za slučaj starosti, smanjenja i gubitka radne sposobnosti osiguranika, a članovima njihovih obitelji prava za slučaj smrti osiguranika, odnosno korisnika mirovine. Prava iz mirovinskog sustava osiguravaju se na temelju doprinosa koji se plaćaju iz plaća, odnosno osnovica osiguranja radi ostvarivanja prava iz mirovinskog osiguranja. Sukladno načelu solidarnosti u mirovinskom sustavu osigurana je donja razina prava iz mirovinskog osiguranja u visini najniže mirovine. Pravo na najnižu mirovinu prema odredbi članka 90. Zakona o mirovinskom osiguranju (Narodne novine, br. 157/13, 33/15, 120/16, 18/18 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 62/18, 115/18 i 102/19 – u daljnjem tekstu: ZOMO) obvezno se osigurava ako je mirovina određena prema ZOMO-u (prema stažu i plaćama) manja od najniže mirovine. Najniža mirovina ovisi o navršenom mirovinskom stažu i vrsti mirovine, a određuje za svaku (punu) godinu mirovinskog staža u visini 100% aktualne vrijednosti mirovine uz primjenu mirovinskog i polaznog faktora. Od 1. siječnja 2020. godine najniža starosna mirovina za 15 godina mirovinskog staža utvrđena je u iznosu 1.026,75 kn, a prema statističkim podacima Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje (u daljnjem tekstu: HZMO) na dan 29. veljače 2020. godine evidentirano je ukupno 259.948 korisnika najniže mirovine.

Zakonom o socijalnoj skrbi (Narodne novine, br. 157/13, 152/14, 99/15, 52/16, 16/17, 130/17 i 98/18) uređena su prava u sustavu socijalne skrbi, među ostalim, i zajamčena minimalna naknada kao pravo na novčani iznos kojim se osigurava zadovoljavanje osnovnih životnih potreba samca ili kućanstva koji nemaju dovoljno sredstava za podmirenje osnovnih životnih potreba. Osnovicu na temelju koje se izračunava iznos zajamčene minimalne naknade određuje Vlada Republike Hrvatske odlukom i iznosi 800,00 kn. Zajamčena minimalna naknada odobrava se samcu ili kućanstvu koji nemaju sredstava za uzdržavanje niti su u mogućnosti ostvariti ih radom, primitkom od imovine, kao ni od obveznika uzdržavanja. Iznos zajamčene minimalne naknade za radno sposobnog samca utvrđuje se u visini 100% osnovice i iznosi 800,00 kn, a za radno nesposobnog samca 920,00 kn. Prema statističkim podacima Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku od ukupnog broja korisnika zajamčene minimalne naknade utvrđene na dan 31. prosinca 2018. godine (72.759), relativno je nizak postotak osoba starijih od 65 godina, odnosno 11,1% (8.093).

Slijedom navedenoga, a s obzirom da se Republika Hrvatska opredijelila za uvođenje odgovarajućeg davanja za starije osobe koje si u vrijeme radno sposobnog razdoblja nisu, zbog objektivnih ili subjektivnih razloga osigurale prihod za starost, novim zakonodavnim okvirom se uređuje ostvarivanje prava na nacionalnu naknadu za starije osobe. Propisuju se uvjeti i kriteriji za ostvarivanje tog prava, obuhvat osoba koje će moći ostvariti pravo, način ostvarivanja prava i nadležnost za provedbu postupka ostvarivanja prava. Pritom je potrebno napraviti razliku u odnosu na institut zajamčene minimalne naknade, uređen propisima koji uređuju područje socijalne skrbi. Taj institut u sustavu socijalne skrbi usmjeren je na osobe koje nemaju sredstava za zadovoljenje osnovnih životnih potreba, ali nije determiniran starosnom dobi, niti dugotrajnim prebivalištem na području Republike Hrvatske. S druge strane, postoji zaštitni institut najniže mirovine u mirovinskom osiguranju, za osobe koje u svojem radnom vijeku nisu ostvarile prihod koji bi im u starosti osigurao primjeren život. To su osobe koje su radile, ali im je prihod za vrijeme rada bio nizak, čime ostvaruju i mirovinu u iznosu koji je ispod minimalnog iznosa, propisanog propisima koji uređuju mirovinsko osiguranje generacijske solidarnosti. Tim se osobama osigurava prihod u starosti u primjerenom iznosu u visini najniže mirovine.

	Izrada Zakona o nacionalnoj naknadi za starije osobe potrebna je kako bi se zakonodavnim okvirom uredio novi institut kojim se želi ublažiti nepovoljna materijalna situacija starijih osoba u Republici Hrvatskoj. Cilj koji se namjerava postići je poboljšanje materijalnog položaja starijih siromašnih osoba koje ne ispunjavaju uvjete za ostvarivanje prava na mirovinu niti imaju drugi prihod uz postojeće institute u sustavu socijalne skrbi (zajamčena minimalna naknada) i mirovinskom sustavu (najniža mirovina).
3.	ANALIZA UTVRĐENIH IZRAVNIH UČINAKA
3.1.	Analiza gospodarskih učinaka
	Provedbom prethodne procjene nisu utvrđeni značajni učinci koji bi zahtijevali daljnju analizu u postupku procjene učinaka propisa.
3.2.	Analiza učinaka na zaštitu tržišnog natjecanja
	Provedbom prethodne procjene nisu utvrđeni značajni učinci koji bi zahtijevali daljnju analizu u postupku procjene učinaka propisa.
3.3.	Analiza socijalnih učinaka
	<p>S obzirom da broj osoba starijih od 65 godina u Republici Hrvatskoj, prema projekcijama iz Izvješća o starenju stanovništava za 2018. godinu (<i>The 2018 Ageing Report: Economic and Budgetary Projections for the EU Member States 2016-2070</i>) iznosi 861.333, od čega procijenjeni broj osoba starijih od 65 godina koje imaju prebivalište u Republici Hrvatskoj, a koje nisu korisnici mirovine, niti su zaposleni iznosi 59.738. ovim se Prijedlogom zakona osiguravaju preduvjeti za ostvarivanje prava na nacionalnu naknadu za starije osobe koje nisu ostvarile prihod od rada, odnosno za osobe koje nemaju nikakav prihod ili imaju nedovoljan prihod u starosti. Kao opći uvjeti za ostvarivanje prava na nacionalnu naknadu za starije osobe utvrđeno je hrvatsko državljanstvo, starosna dob od 65 godina i prebivalište u Republici Hrvatskoj u neprekidnom trajanju od 20 godina neposredno prije podnošenja zahtjeva za ostvarivanje prava. Procjena je da od navedenog broja starijih osoba bez prihoda veliku većinu čine žene u ruralnim područjima. Smatra se kako oni spadaju u najsiromašnije osobe u državi. U nedostatku drugih primanja traže pomoć iz sustava socijalne skrbi, a ostvarenje prava na takvu pomoć ovisi o imovinskom ili dohodovnom cenzusu, čije se potvrđivanje i provjera periodično provodi. U Analizi parametara iz sustava socijalne skrbi, mirovinskog sustava te stanje na tržištu rada i EU praksa u odnosu na projekt uvođenja nacionalne mirovine, Instituta za javne financije iz studenoga 2018. godine okvirno je procijenjen broj starijih osoba koje žive same ili u kućanstvu u kojem niti jedan član ne ostvaruje pravo na mirovinu, a koji mogu biti potencijalni korisnici nacionalne naknade za starije osobe, na 27.650. Procjena se temelji na podacima EU statistike o dohotku i životnim uvjetima. Izvjesno je kako se dohodovni položaj starijih osoba koje ne primaju mirovinu ne poboljšava. Stoga je procijenjen veliki socijalni učinak budući da će donošenje predmetnog Zakona, odnosno uvođenje nacionalne naknade za starije osobe doprinijeti boljem socijalnom položaju osoba starije životne dobi koje ne ispunjavaju uvjete za ostvarivanje prava na mirovinu, a nisu na odgovarajući način zbrinuti u okviru postojećih prava u sustavu socijalne skrbi.</p> <p>Imajući u vidu da osobe starije od 65 godina spadaju u skupinu koja je u najvećem riziku od siromaštva i socijalne isključenosti, novim zakonodavnim okvirom očekuje se smanjivanje siromaštva starijih osoba, ublažavanje stigme siromaštva i smanjivanje podnošenja zahtjeva za ostvarivanje socijalne pomoći. Posebno treba naglasiti da će u određenoj mjeri smanjiti jaz siromaštva starijih osoba u odnosu na životni standard generacijskih bliskih osoba</p>

	korisnika mirovine, korisnika najniže mirovina i zajamčene minimalne naknade. Također, omogućuje se zbrinjavanje naših starijih građana s dugogodišnjim prebivalištem u Republici Hrvatskoj.
3.4.	Analiza učinaka na rad i tržište rada
	Provedbom prethodne procjene nisu utvrđeni značajni učinci koji bi zahtijevali daljnju analizu u postupku procjene učinaka propisa.
3.5.	Analiza učinaka na zaštitu okoliša
	Provedbom prethodne procjene nisu utvrđeni značajni učinci koji bi zahtijevali daljnju analizu u postupku procjene učinaka propisa.
3.6.	Analiza učinaka na zaštitu ljudskih prava
	Provedbom prethodne procjene nisu utvrđeni značajni učinci koji bi zahtijevali daljnju analizu u postupku procjene učinaka propisa.
4.	TEST MALOG I SREDNJEG PODUZETNIŠTVA (MSP TEST) Nije obvezna provedba procjene učinaka propisa na malo gospodarstvo izradom MSP testa.
4.1.	Moguće opcije javnih politika
	<p>4.1.1. Opcija 1. (nenormativno rješenje) »Ne poduzimati ništa« Nenormativno rješenje nije moguća opcija jer se postizanje ishoda može se osigurati isključivo normativnim rješenjem.</p> <p>4.1.2. Opcija 2. (nenormativno rješenje) »Poduzimati nenormativne aktivnosti« Nenormativno rješenje nije moguća opcija jer se postizanje ishoda može se osigurati isključivo normativnim rješenjem.</p> <p>4.1.3. Opcija 3. (normativno rješenje) »Poduzimati nenormativnu aktivnost A« Normativno rješenje u okviru sustava socijalne skrbi, odnosno izmjenama Zakona o socijalnoj skrbi nije moguće osigurati postizanje cilja, posebno iz razloga samog obuhvata i potencijalnog dovođenja u povoljniji položaj osoba starije životne dobi.</p> <p>4.1.4. Opcija 4. (normativno rješenje) »Poduzimati nenormativnu aktivnost B« Postizanje ishoda može se osigurati kroz zakonsku regulativu, propisivanjem kriterija za ostvarivanje prava na određenu novčanu naknadu tj. nacionalnu naknadu za starije osobe i njene visine, odnosno donošenje novog zakonskog prijedloga.</p>

4.2.	<p>Ocjena i opcije</p> <p>Opcija 1. Koristi: Ne razmatra se Troškovi: -</p> <p>Opcija 2. Koristi: Ne razmatra se Troškovi: -</p> <p>Opcija 3. Koristi: Ne razmatra se Troškovi: -</p> <p>Opcija 4. Koristi: Donošenjem predmetnog zakona osigurat će se ostvarivanje prihoda starijim osobama koje nemaju mirovinu, ne ostvaruju druge prihode, odnosno žive u kućanstvima s nedostatnim prihodima. Troškovi: troškovi se osiguravaju u državnom proračunu.</p> <p>Tablica: Analiza troškova i koristi</p> <table border="1" data-bbox="332 1120 1438 1350"> <thead> <tr> <th>Opcije</th> <th>Troškovi (negativni učinci)</th> <th>Koristi (pozitivni učinci)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Opcija 1.</td> <td>Ne razmatra se</td> <td>Ne razmatra se</td> </tr> <tr> <td>Opcija 2.</td> <td>Ne razmatra se</td> <td>Ne razmatra se</td> </tr> <tr> <td>Opcija 3.</td> <td>Ne razmatra se</td> <td>Ne razmatra se</td> </tr> <tr> <td>Opcija 4.</td> <td></td> <td>++</td> </tr> </tbody> </table> <div data-bbox="332 1391 989 1664" style="border: 1px solid black; padding: 5px;"> <p>Legenda:</p> <ul style="list-style-type: none"> - - znatan negativni učinak - ograničen negativni učinak nema učinka + ograničen pozitivan učinak ++ znatan pozitivan učinak </div>	Opcije	Troškovi (negativni učinci)	Koristi (pozitivni učinci)	Opcija 1.	Ne razmatra se	Ne razmatra se	Opcija 2.	Ne razmatra se	Ne razmatra se	Opcija 3.	Ne razmatra se	Ne razmatra se	Opcija 4.		++
Opcije	Troškovi (negativni učinci)	Koristi (pozitivni učinci)														
Opcija 1.	Ne razmatra se	Ne razmatra se														
Opcija 2.	Ne razmatra se	Ne razmatra se														
Opcija 3.	Ne razmatra se	Ne razmatra se														
Opcija 4.		++														
5.	<p>PROVOĐENJE SCM METODOLOGIJE</p> <p>Navedenim propisom se ne uređuju nikakve administrativne obveze poduzetnicima kojima bi se utjecalo na poslovanje malih ili srednjih poduzetnika kao ni njihove naknade i davanja niti se uređuju područja tržišne konkurencije.</p> <p>S obzirom da su pitanja koja se uređuju Zakonom takva da neće imati izravnih učinaka na male i srednje poduzetnike, nema potrebe za provođenjem SCM metodologije</p>															
6.	<p>SAVJETOVANJE I KONZULTACIJE</p> <p>U radu proširene Radne skupine za utvrđivanje uvjeta i kriterija za uvođenje nacionalne mirovine u kojoj su, osim predstavnika državnih tijela (Ministarstvo financija, MDOMSP, DSZ, HZMO i HZZ) bili uključeni i predstavnici akademske zajednice (Pravni, Ekonomski</p>															

	<p>fakultet, Institut za javne financije i Ekonomski institut), predstavnici sindikata (NHS-a, SSSH i MHS), predstavnici poslodavaca (HUP) i predstavnici umirovljenika (MUH i SUH), najviše se vodila rasprava o samom nazivu novog instituta. Nakon konstruktivne rasprave, svi relevantni dionici (socijalni partneri, akademska zajednica i državna tijela) zauzeli su stajalište da bi primjereniji naziv novog instituta bio nacionalna naknada za starije osobe umjesto nacionalne mirovine. Stoga je predložena izmjena naziva u Nacrt prijedloga zakona o nacionalnoj naknadi za starije osobe, koji obuhvatom i sadržajem odgovara prijedlogu iz Obrascu prethodne procjene učinaka propisa. Savjetovanje je provedeno u trajanju od 30 dana putem središnjeg državnog internetskog portala za savjetovanje s javnošću objavom Nacrta prijedloga zakona i Iskaza o procjeni učinaka propisa. Nezavisni pojedinci, Sindikat umirovljenika Hrvatske, Nezavisni hrvatski sindikati, Ured pučke pravobraniteljice, Matica hrvatskih sindikata i Savez samostalnih sindikata Hrvatske dostavili su svoja očitovanja na Nacrt prijedloga zakona tijekom savjetovanja koja su detaljno analizirana i obrazložena. Predviđeno organiziranje okruglog stola o Nacrtu prijedloga zakona otkazano je uslijed posebnih okolnosti uzorkovanih epidemijom korona virusa. Iskaz o procjeni učinaka propisa dostavljen je na mišljenje Ministarstvu za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, Ministarstvu vanjskih i europskih poslova, Ministarstvu uprave i Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, koji su se očitovali da nemaju primjedbi te Ministarstvu financija koje nije dostavilo mišljenje.</p>
7.	<p>OPTIMALNO RJEŠENJE</p> <p>Sukladno članku 11. Zakona o procjeni učinaka propisa (Narodne novine, broj 44/17) provedena je prethodna procjena učinaka propisa na temelju koje su za predmetni Zakon utvrđeni veliki izravni socijalni učinci. U postupku procjene učinaka propisa kao optimalno normativno rješenje predlaže donošenje Zakona o nacionalnoj naknadi za starije osobe kako bi se osigurala zakonske pretpostavke koje će rezultirati postizanjem očekivanog ishoda, a u cilju osiguranja osnovnog socijalno zaštitnog prihoda na nacionalno definiranoj minimalnoj razini za starije osobe.</p>
8.	<p>VREMENSKI OKVIR I VREDNOVANJE</p> <p>Zakon o nacionalnoj naknadi za starije osobe stupa na snagu 1. siječnja 2021. godine. Procjenjivanje ishoda moguće je procijenit u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu Zakona. Osnovni indikator praćenja provedbe je broj korisnika prava na nacionalnu naknadu za starije osobe.</p>
9.	<p>PRILOZI</p> <p>Analiza parametara iz sustava socijalne skrbi, mirovinskog sustava te stanje na tržištu rada i EU praksa u odnosu na projekt uvođenja nacionalne mirovine Izješće o starenju stanovništava za 2018. godinu (<i>The 2018 Ageing Report: Economic and Budgetary Projections for the EU Member States 2016-2070</i>)</p>
10.	<p>POTPIS ČELNIKA TIJELA</p> <p>Potpis: ministar Josip Aladrović</p> <p>Datum: 22.4.2020.</p>
11.	<p>Odgovarajuća primjena ovoga Obrascu u slučaju provedbe članka 18. stavka 2. Zakona o procjeni učinaka propisa ("Narodne novine", broj 44/17)</p>